

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126
Inseratni oddetek: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 5. — Tel. 5492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čialo 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina enaka mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
5122, 5123, 5124, 5125, 5126 Maribor
Gosposka ulica 11 Telefon št. 2440.
Celje, Strassmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Med božičem in novim letom

Božična premišljevanja, ki so ukore-
minjen običaj politične publicistike, raz-
odevajo po navadi ves optimizem, ki ga
dopuščajo čas in razmere. V luči betle-
hemske zvezde so izgledi svetlejši, ka-
kor v megli vsakdanjosti. Če se tedaj
letošnje novinarske variacije na tema
božične mirovne poslanice ljudem, ki so
dobro volje, oddaljujejo od vsako-
letne nade polne harmonije, je to goto-
vo znamenje, da niti razpoloženje ve-
likega praznika miru ne more popolno-
ma premagati depresije, ki je legla na
svet po malovsestnih izkušnjah minule-
ga leta.

Dr. Beneš je za božič objavil značilen
članek, v katerem sicer podčrtava pozi-
tivne strani potekajočega leta evrop-
skih narodov, pa vendar ne more zamol-
čati, da smo preživeli »težko leto«, ne
le zato, ker niso prenehale skrbi za re-
šitev problemov gospodarske krize in
njenih posledic, marveč prav posebno
zaradi težkih političnih skrbi, ki nam
ne dajo priti do miru. Cela vrsta nere-
šenih vprašanj, pravi dr. Beneš, vstaja
odprta še za prihodnje leto.

Os, okoli katere se bo predvidoma tu-
di prihodnje leto sukala evropska poli-
tika, bo vsekakor problem nemške zu-
nanje politične opredelitve in njenega
razmerja proti ostali Evropi. Ne gre
zgoditi za saarski problem, ki kot nere-
šena uganja zapira razgled na najbližji
razvoj. Menda ni mogoče ugovarjati
francoskemu publicistu, ki je nedavno
zapisal, da 13. januar ne bo konec, mar-
več šele začetek velikega vprašanja bo-
dočnosti, v kolikor je zvezana z Nemci-
jo in njenim sožitjem v Evropi. Vseka-
kor utegnemo po plebiscitu, naj bo nje-
ga konec kakršenkoli, oživetvi vsi zuna-
nje politični načrti hitlerjevskega Ber-
lina, ki so bili začasno zapostavljeni ali
se še previdno skrivajo za diplomatski-
mi kulisami. Gre tu brez dvoma za eks-
panzijo proti vzhodu, kateri Nemčija no-
če preudicati s pristopom k vzhod-
nemu mirovnemu paktu. Gre pa tudi za
problema Avstrije in Podunavja, o ka-
terih nikdo ne dvomi, da ju niti Nema-
čija ni odstavila z dnevnega reda, niti
niso nanjo pozabili njeni avstrijski eks-
ponenti.

V zvezi s temi možnostmi se odpira
vprašanje bodoče italijanske orien-
tacije, ali z drugimi besedami: vprašanje,
kaj bo s toliko pričakovanim in že to-
likokrat napovedanim italijansko-fran-
coskim zblizanjem. Poročila zadnjega
časa ne dopuščajo prevelikih nad, da bi
bil fašistični Rim voljan iskreno izpol-
niti glavni pogoj za tak sporazum: od-
povedati se revizionistični politiki, ki je
še vedno vir stalnega vznemirjenja v
Srednji Evropi. Demonstrativna samo-
zavest madžarskega zunanjega ministra
Kanye, ki predpisuje Evropi pogoje za
»madžarski mir«, dopušča sklep, da si
je Budimpešta še vedno gotova rimske
zaslombe, brez katere bi po ženevski ob-
sodi terorističnega revizionizma ne mo-
gla še naprej izživati onih, ki se trudijo
za likvidacijo nesoglasij in nasprotij,
ovirajočih pacifikacijo in konsolidacijo
težko preizkušenega kontinenta. Zdi se,
da je božična blagovest ljudem »dobre
volje« v revizionističnem taboru izbe-
nela v prazno in da se pripravljajo no-
ve komplikacije, ki jih bo mogla pre-
magati le žilava vztrajnost mirovnihi pi-
onarjev.

Mirovna organizacija je svoje posto-
janke brez dvoma utrdila in ustvarja
še nove. Mali antanti se je v teku leta
tesno pridružila Baltska zveza, na
vzhodu se je po enakih principih in s
kongruentnimi cilji oživiloril baltski
pakt. Te organizacije, katerih prvi dve
sta v Ženevi sijajno prestali preizkušnjo
smotnosti in solidarnosti, so krenle
opore velike mirovne organizacije, ki jo
pripravljata z vnezo in doslednostjo
velesili, Francija na zapadu, na vzhodu
pa Rusija. Prvotna zasnova vzhodnega
pakta je morala vsled nerazumevanja
ali pa premišljenega nasprotstva Ber-
lina in Varšave biti podvržena potrebnim
modifikacijam, njena temeljna ideja pa
je ostala živa in trdna ter bo brez dvu-
da na spremenjeni bazi oživilorjena
kljub manevrom njenih odkritih in taj-
nih nasprotnikov.

Izkušnja šestnajstih povojnih let je
pokazala, da svet še ni dozorl za ve-
liko Wilsonovo idejo mednarodne pra-
vičnosti, ki bi omogočila, da se zaklene
morilno orožje v arsenalu. Miselnost im-
perializma in revanše dviga glavo, zdi
se, še višje, kakor pred usodnim letom
1914. Pred meseci se je razšla razoro-
žitvena konferenca, te dni ji je sledil
washingtonski pomorski sporazum. Ileg-
alno oboroževanje se nadaljuje v nedo-
glednost in sili celo najzvestejše paci-
fiste, da mislijo na svojo obrambo. Si-
stem regionalnih paktov, ki družijo po-
sitivne mirovne elemente v bojno vrsto,
bo močnejša od združenih rušilcev
obstoječega meddržavnega reda, je edi-
no sredstvo, ki ne bo samo garantovalo
nedotakljivost zaveznikov, marveč tudi
s svojo sklenjenostjo in pripravljenostjo
izključilo vsako nado na uspeh ob-
oroženih napadov. Kajti le z moralno
in dejansko premočjo je v današnjih
venerah mogoče obvarovati narode

Za diplomatskimi kulisami med Parizom in Rimom:

Srednjeevropski garancijski pakt

Zajamčenje neodvisnosti Avstrije naj otvori pot k ureditvi vseh srednjeevropskih problemov — Jugoslavija naj doprinese nove žrtve za sporazum z Italijo

Beograd, 27. decembra, p. V tukaj-
šnjih političnih in diplomatskih kro-
gih z naraščajočim zanimanjem spre-
mljajo razgovore in pogajanja med Ri-
mom in Parizom, ki naj bi omogočila
zblizanje med Francijo in Italijo in
obenem razčiščenje italijansko-jugo-
slovenskih odnosov in rešitev sred-
nje-evropskega problema. Jugoslavija
je sicer na teh pogajanjih za enkrat
zainteresirana samo indirektno, ven-
dar pa so ta pogajanja za nadaljnji
razvoj položaja v Srednji Evropi dale-
kosežne važnosti.

Mnogo komentarjev so izzvala v
beograjskih krogih zlasti poročila
francoskega in angleškega tiska, ki
razkrivajo vse bolj jasno načrte, ki se
pletejo med Rimom in Parizom in ka-
žejo tudi na težkoče, na katera so za-
delo pogajanja. Tako poroča n. pr.
»Daily Telegraph«, da je sestavljen
poseben francosko-italijanski načrt,
ki naj ustanovi poseben varnostni si-
stem v Srednji Evropi. Centralni pro-
blem tega sistema tvori jamstvo neod-
visnosti Avstrije, ki jo smatrajo v Ri-
mu in Parizu za izhodišče osiguranja
miru v Srednji Evropi. Izgleda, da je
»Daily Telegraph« dobil te informaci-
je iz angleških vladnih krogov, iz če-
sar se sklepa, da Anglija dovoljno
spremlja francosko-italijanska priz-
devanja in da soglašja s temi načrti. O
tem načrtu se je zelo obširno razprav-
ljalo tudi na predbožičnem sestanku
angleškega zunanjega ministra Simo-
na v Parizu s francoskim zunanjim
ministrom Lavalom in ministrskim
predsednikom Flandinom, ki ju je v
svrhu podrobnejšega dogovora povabil
na obisk v Londonu.

Francosko-italijanski načrt sloni na
zasiguranju neodvisnosti Avstrije,
smatrajoč, da bi rešitev tega proble-
ma otvorila pot k rešitvi vseh ostalih
vprašanj, ki se tičejo Srednje Evrope.
V to svrhu naj bi se sklenil poseben
garancijski pakt, ki bi ga poleg Italije
in Francije podpisale tudi Nemčija,
Anglija ter po želji Francije še Mala
antanta.

Predpogoj za rešitev tega problema
pa je zblizanje med Francijo in Itali-
jo. Diplomatska pogajanja, ki se vrše
med Rimom in Parizom, po informaci-
jah lista, dobro napredujejo, vendar
pa še ni mogoče govoriti o skoraj-
šnjem posetu Lavalu v Rimu. Pogaja-
nja v veliki meri ovira naraščajoča
napetost med Italijo in Abesinijo, ker
ta spor v mnogem otežkoča spora-
zum v afriških kolonialnih zadevah.

Druga predpostavka realizacije fran-
cosko-italijanskega načrta je sporazum
med Italijo in Jugoslavijo. Po infor-
macijah »Daily Telegrapha« bi mora-
la Italija v to svrhu doprinese gotove
žrtve, kakor se na drugi strani pričaku-
je tudi od Jugoslavije, da bo prispe-
vala svoj delež in pokazala dobro vo-
ljo za sporazum z Italijo. Na ta način
bi se po mnenju pariških in rimskih
krogov dala tudi najlažje premostiti
napetost med Jugoslavijo in Madžar-
sko.

»Daily Telegraph« pa obenem podčr-
tava, da brez Nemčije izvedba teh na-
črtov ni mogoča. Stališče, ki ga bo v
tem pogledu zavzela Nemčija, pa je v
glavnem odvisno od odnosov, ki bodo
zavladali med Nemčijo in Francijo po
posarskem plebiscitu. Francija in Ita-
lija bosta vsekakor zastavili vse svoje
sile, da pridobita Nemčijo za te načr-
te, na drugi strani pa pričakujejo tudi
od Anglije, da bo zastavila za dosego
tega cilja ves svoj vpliv v Berlinu.

Velesile so pripravljene priznati Nema-
čiji dalekosežne koncesije, ako se pri-
druži tej akciji za pomirjenje Evrope.
Ako Nemčija pristane na razorožitveno
konvencijo ter se pridruži skupni akciji
velesil za sklenitev nekakega splošnega
varnostnega pakta evropskih držav, ki
naj bo končni cilj diplomatske akcije
Pariza, bi bile velesile celo pripravlje-
ne črtati peto poglavje versajske mirov-
ne pogodbe, ki določa omejitve v pogle-
du oborožitve Nemčije. »Daily Tele-
graph« ob koncu še dodaja, da obstaja
tako v Londonu kakor v Parizu upanje,
da se bo posrečilo pridobiti Nemčijo in
opozarja na najnovejši miroljubni iz-
red.

pred novo vojno katastrofo. Bolj kakor
kdaj, velja dandanes starodavno geslo:
si vis pacem, para bellum. V lastni moči
in zaveznikištvu je kljub do traja-
nega miru. S tem spoznanjem zaklju-
čuje miroljubna Evropa svojo letošnjo
bilanco, v tem znamenju bo prestopila
prag novega leta. Zato ni čuda, če so
v božično razpoloženje odmevale rezke
strune skrbi za bodočnost.

jave Hitlerja. Če se to upanje uresniči,
bi moglo priti takoj po posarskem ple-
biscitu do dalekosežnih sporazumov z
Nemčijo, kar bi v največji meri okre-
pilo varnost in mir v Evropi.

V beograjskih diplomatskih krogih
potrjujejo, da so informacije »Daily
Telegrapha« dokaj točne, vendar pa ob-
enem opozarjajo, da obstajajo še velike
razlike v pogledu praktične izvedbe teh
načrtov. Pogrešni so tudi vsi oni raču-
ni zapadnih velesil, po katerih naj bi

postala Jugoslavija oni drobiž, s katerim
bi si velesile plačevale svoje medseboj-
ne koncesije. Jugoslavija je bila vedno
pripravljena stopiti z Italijo v pogaja-
nja za ureditev sosedstvenih odnosov,
vendar je za dosego tega cilja že toliko
žrtvovala, da o kakih nadaljnjih žrtvah
ne more biti več govora. Jugoslavija je
s svojo miroljubno politiko že dovolj ja-
sno pokazala, da nima nikakih agresiv-
nih ciljev in je sedaj pač vrsta na Ita-
liji, da to dokaže tudi ona.

tante ter ločiti Rumunijo od Jugoslavije
in češkoslovaške.

Velike težave so nastale tudi glede vee-
bine deklaracije avstrijske neodvisnosti,
ker izbegava Italija vse, kar bi pome-
nilo priznanje Male antante kot enotne
mednarodne politične tvorbe. Pertinax za-
ključuje iz vsega tega, da so francosko-
italijanska pogajanja še daleč od zaključ-
ka in pozitivnega uspeha. Če bo Italija
vztrajala na svojem odklonilnem stališču
proti Mali antanti, Pertinax ne izključuje
možnosti, da se bodo razgovori med Ri-
mom in Parizom razbili in da se bo Fran-
cija omejila na dogovor z Nemčijo, ki bi
mogel dovesti do sklenitve varnostnega
pakta tudi brez sodelovanja Italije. Vse-
kakor pa Pertinax svari Lavalu, naj se
nikar ne prenehlja in naj potuje v italijan-
sko prestolnico šele takrat, ko bo že dose-
žen sporazum, ker bi vsako drugačno po-
stopanje moglo odtujiti Francijo od njenih
zaveznikov v Srednji Evropi.

Italijanske spletke proti Mali antanti

**Brezuspešno posredovanje Francije v Rimu v prilog
Male antante — Italija bi rada razbila Malo antanto
in jo odtujila od Francije**

Pariz, 27. decembra r. V nasprotju z
optimističnimi poročili angleških listov o
ugodnem razvoju italijansko-francoskih po-
gajanj in o skorajšnjem odhodu Lavalu v
Rim, objavljajo francoski listi dokaj pesi-
mistična poročila. V današnjem »Echo de
Paris« objavlja Pertinax daljši članek, v
katerem podčrtava, da je akcija francoske
diplomacije dosedaj v Rimu naletela na
velike težkoče in da so uspehi razmeroma
neznamni. Francoski poslanik v Rimu de
Chamburin je že dvakrat interveniral pri
Mussoliniju, vendar se mu doslej ni po-
srečilo premagati odklonilnega stališča, ki
ga zavzema Mussolini napram Mali an-
tanti, posebej pa še proti Jugoslaviji. Fran-
cija je že dvakrat napravila v Rimu de-
maršo in zahtevala kot pogoj za nadalje-
vanje akcije za medsebojno zblizanje jav-
no izjavo Mussolinija, v kateri naj bi pri-

šlo do izraza prijateljsko stališče Italije
do Jugoslavije in v kateri naj bi Mussoli-
ni pred vsem svetom jasno in nedvoumno
priznal narodno in državno edinstvo ter
nedotakljivost jugoslovenskega ozemlja.
Vsa ta prizadevanja Pariza pa so ostala
brezuspešna.

Razen tega je francoska vlada predla-
gala, naj bi garancijski pakt velesil, s ka-
terim naj bi se zajamčila neodvisnost Av-
strije, poleg velesil podpirala tudi Mala
antanta. Temu pa se v Rimu odločno pro-
tivijo in zahtevajo, da naj ta pakt podpi-
šejo samo sosedne države Avstrije. V pa-
riških krogih vidijo v tem staro nasprot-
stvo Italije do Male antante in polizkus
omajati prijateljstvo in zavezništvo med
Francijo in Malo antanto. S tem, da v Ri-
mu izključujejo Malo antanto, skušajo
obenem zabiti klin med države Male an-

O čem bodo razprav- ljali v Londonu

Pariz, 27. decembra. d. Povabilu zuna-
njega ministra Simona Flandinu in Lavalu,
naj prideta na obisk v London, pripisuje-
jo v tukajšnjih političnih in diplomatskih
krogih velik pomen. Čeprav ni verjetno, da
bi prišlo do obiska pred posarskim ple-
biscitom in pred zaključitvijo francosko-
italijanskih pogajanj, vsekakor pa ne pred
potovanje Lavalu v Rim, pa se politični
krogi že sedaj bavijo z morebitnimi posledicami
nameravanih razgovorov v Londonu.
Poleg splošne poglobitve političnega sode-
lovanja Francije in Anglije ima Simon po
mnenju političnih krogov v mislih tudi me-
narodno izenačenje oborožitve, povratek
Nemčije v Društvo narodov in pristanek
Nemčije na vzhodni varnostni pakt.

Pred sestankom Narodne skupščine

**Konferenca ministrskega predsednika Jevtića s skup-
ščinskim predsednikom dr. Kumanudijem — Seja vlade
Danes se sestane ožji odbor JNS**

Beograd, 27. decembra, p. Ministrski
predsednik g. Jevtić je danes ponovno
konferiral s predsednikom Narodne
skupščine in razpravljal z njim o skli-
canju parlamenta. Kakor se zatrjuje v
poučenih krogih, sta se dogovorila, da
bo sklicana Narodna skupščina za 3. ja-
nuar. Skupščina pa bo imela samo eno
ali dve seji. Predvsem bo na tej seji
predloženi skupščini proračun za leto
1935-36, ki ga je finančni minister že
dostavil skupščinskemu predsedstvu. O
proračunu bo nato takoj začel razprav-
ljati izvoljeni finančni odbor Narodne
skupščine. Pričakuje se tudi, da se bo
pri tej priliki predstavila nova vlada
Narodni skupščini z deklaracijo, ki jo je
napovedal že ministrski predsednik g.
Jevtić v izjavi novinarjem ob priliki se-
stave svoje vlade. V političnih krogih
vlada za deklaracijo vlade veliko zani-
manje, ker pričakujejo, da bo ministrski
predsednik g. Jevtić v vladni izjavi to-
čneje obeležil svoje cilje in program svo-
je vlade.

Vlada je imela danes popoldne drugo
sejo, na kateri je razpravljala o tekočih
zadevah in o vladni deklaraciji. Mini-
stri, ki so se mudili na božičnem odmo-
ru izven Beograda, so se v teku današ-
njega dne vrnili v prestolnico. Med
drugimi se je davi vrnil v Beograd
tudi minister socialne politike g. dr. Ma-
rušić.

Veliko zanimanje vlada v političnih
krogih za jutrišnjo sejo ožjega glavnega
odбора JNS, na kateri se bo razprav-
ljalo o poslednjih političnih dogodkih in
o stališču stranke do vlade g. Jevtića.
Člani glavnega odbora so se začeli že
danes zbirati v Beogradu ter so imeli
med seboj živahne konference. Pozor-
nost je zbudila v političnih krogih vest,
da je bila za včeraj v Zagreb sklicana
seja poslanskega in senatorskega Narod-
nega kluba (skupina g. Preke) odgode-
na do 5. januarja. Na seji bi imeli raz-
pravljati o političnem položaju in izvo-
liti novega predsednika, ker je doseda-
nji predsednik dr. Marko Kožulj vstopil
v vlado. Odgovore napovedane seje v
vseh političnih krogih živahno kome-
tirajo, vendar pa pravi vzrok odgoditve
ni znan.

Minister Janković obolel

Beograd, 27. decembra, p. Minister za
kmetijstvo dr. Dragutin Janković je ob-
olel in mora po naročilu zdravnikov ostati
v postelji. Zadnje dni je imel dolgotrajne
konference s Savezom srpskih zemljorad-
niških združenj, katerega predsednik je mi-

nister Janković. Savez se nahaja v dokaj
težkem finančnem položaju. Konferen-
ca, na kateri so razpravljali o sanaciji te važ-
ne zadružne organizacije, se je udeleževal
deloma tudi ministrski predsednik g. Jev-
tić.

Minister dr. Auer v Sisku
Sisak, 27. decembra. n. Za božične praz-
nike se je mudil v Sisku novi minister za
telesno vzgojo g. dr. Auer. Na postaji so
ga ob prihodu sprejeli številni njegovi pri-
jatelji in drugi meščani z dvema godbama.
Pozdravil ga je tovarnar senator Pero
Teslić.

**Oba pomočnika finančnega
ministra upokojena**

Beograd, 27. decembra, p. S kraljevim
ukazom sta na predlog finančnega mi-
nistra upokojena dosedanja pomočnika
finančnega ministra inž. Stanoje Nedelj-
ković in Vitomir Konstantinović.

**Tudi upravnik beograjske
policije**

Beograd, 27. decembra, p. Danes je bil
upokojen beograjski policijski upravnik g.
Manojlo Lazarević.

Vrnitev starih režijskih kart za železničarje

Beograd, 27. decembra, p. Novi pro-
metni minister g. inž. Vujić je izdal od-
lok, s katerim se v pogledu režijskih
kart vzpostavlja prejšnje stanje. Kakor
znano, je bivši prometni minister ge-
neral Mišosavljević naprvo ukinil režijske
karte, nato pa povišal njihovo ceno od
10 na 20 odstotkov normalne tarife. No-
vi prometni minister je ta odlok razve-
ljavil in odredil, da se računajo režijske
karte po prejšnji desetodstotni tarifi.
Obenem je vrnil režijske karte tudi
upokojencem, katerim so bile svoječas-
no odvzete.

Vojaška imenovanja

Beograd, 27. decembra, p. Z odlokom
vojne ministra so postavljeni za vršilce
dolžnosti upravnika inventarja nepremič-
nin pri vojnem okrožju v Mariboru inž. ka-
petan II. kl. Josip Solar, pri poveljstvu ma-
riborske garnizije inž. poročnik Ljubomir
Savić in pri vojnem okrožju v Ljubljani
inž. poročnik Bogdan Mlakar.

Gledališki požar

Amsterdam, 27. decembra. w. Mestno gle-
dališče v Arnheimu je davi do tal pogo-
rela.

Upokojitev generala Weyganda

Pariz, 27. decembra. d. Generalissimus
francoske vojske, general Weygand, bo za-
rad visoke starosti 21. januarja stopil v
pokoj. Njegov naslednik bo general Ga-
melin, šef generalnega štaba francoske vojs-
ke. Novi generalissimus bo vršil obenem
posle podpredsednika vrhov. vojnega sveta
in šefa generalnega štaba. Njegov pomočnik
bo general Georges, ki je bil ranjen ob pri-
liki marsejskega atentata, ko se je vozil v
avtomobilu s kraljem Aleksandrom.

General Körner izpuščen

Dunaj, 27. dec. w. Bivši zvezni svetnik
in general Teodor Körner, ki je bil voja-
ški vodja socialističnega »Schutzbunda« in
je bil zaradi februarskih nemirov aretiran,
je bil na božični večer izpuščen na svobo-
do. Sodno postopanje proti njemu, ker ni
prijavil veleizdajniškega delovanja socialis-
tov, se bo nadaljevalo. General Körner bo
tudi v bodoče ostal pod policijskim nad-
zorstvom in je moral obljubiti, da ne bo
več posegal v politično življenje.

Boncour proučuje marsejske spise

Pariz, 27. decembra, p. Bivši ministrski
predsednik in zunanji minister Paul-Bon-
cour, ki bo zastopal v procesu proti mar-
sejskim atentatorjem interese Nj. Vel.
kraljice Marije, je odpotoval v Marseille
da pregleda sodne spise in obtožni materi-
al proti atentatorjem ter vloži morebitne
svoje dopolnilne predloge. Danes ga je
sprejel v justični palači preiskovalni sod-
nik Duc de Saint Paul. Tudi stalni delegat
pri Društvu narodov Konstantin Fotić je
prispeval v Marseille, da ga zasliši preisko-
valni sodnik kot prič o zaradi terorističnega
delovanja vstašev.

Nemiri v Albaniji?

Beograd, 27. decembra, p. Po vesteh raz-
nih inozemskih poročevalskih agencij so
nastali v nekaterih albanskih pokrajinah
nemiri, naperjeni proti sedanjemu režimu.
Zarotniki so baje v nekaterih krajih že
prevzeli oblast. Podrobnosti niso znane.
Tukajšnje albansko poslanstvo kategori-
čno demantira te vesti in zatrjuje, da vlada
v vsej Albaniji red in mir.

Nevtralcu pri posarskem plebiscitu

Saarbrücken, 27. decembra. AA. Dne 10.
januarja bo prispelo v Saarbrücken 950
nevtralnih agentov, da bodo predsedovali
volitvam dne 13. januarja. 350 jih bo iz
Švice, 350 iz Nizozemske in 250 iz Luksem-
burške. Plebiscitna komisija jih bo po pri-
hodu zapisregla, nakar bodo odšli na svo-
ja volišča. Med božičnimi prazniki je vla-
dal po vsem Posarju najpopolnejši red in
mir. Nikjer ni bilo niti naimanjšega inci-
denta.

Ameriško oboroževanje v zraku
Washington, 27. decembra. AA. Vojno
ministrstvo je sklenilo pospešiti nabavo
900 letal, ki bodo takoj izročena vojnemu
letalstvu.

Krvava sodba v Rusiji

Zagonetna zarota Kamenjeva in Zinovjeva — Tudi boljševiki obešajo le tatiče, tatove pa izpuščajo

Pariz, 23. decembra. Na umor Kirova, pomočnika in desne roke diktatorja Stalina je sovjetska oblast odgovorila s krvavim pokolom več ko sto ljudi, ki so nedvoumno po velikem delu nedolžni. S tem so boljševiki zopet enkrat dokazali, da njihova vladavina še ni toliko utrjena, da bi ves slučaj lahko izročili v pretres nepristransko sodišču, ki naj dožene krivdo posameznih udeležencev zarote in po veličini krivde tudi odmeri zasluženo kazen. Namesto tega je sovjetska oblast postopala sumarično in dala ustreliti kar 104 osebe, ne da bi se uveljavila, v koliko so posamezniki sodelovali pri umoru Kirova. Posegla je tedaj daleč nazaj v prva leta komunistične strahovlade in zopet posegla po orožju, ki bo še dolgo metalo črno senco na prve dneve sovjetske revolucije. Poslužila se je množstvenega terorja, še preden je bilo kolikolič dokazano, da gre tudi za množestveno zaroto proti državi oblasti.

Vsa stvar je do danes še zavita v meglo, kajti uradna obvestila iz Moskve so skopa in nejasna in se je verzija o zaroti nekdanje opozicije pojavila šele prav zadnjič. V koliko je verjetna, je še veliko vprašanje, saj se obenem z njo čujejo tudi glasovi, kakor bi bila v zadevo vmešana tudi izjemna emigracija. Ostali svet pa ima že dovolj izkustva, da iz izvestno dozo skepske presoja moskovske uradne izjave, ki so vse prej nego nedvoumne. Po večini so celo tako sestavljene, da dopuščajo naravnost nasprotujoče si slutnje. Vse kaže, da je mogotcem v Kremli manj do tega, da bi javnost vedela, v čem je stvar, pač pa si prizadevajo, da bi z uradno nejasnostjo udarili čim več nasprotnikov režima. Le na ta način se da razumeti, da se z uradne strani trosi mržnja tako proti emigraciji, kakor proti nekdanji opoziciji.

Po zadnjih vestih iz Moskve bi se pa vendarle dalo sklepati z dovoljno gotovostjo, da gre za opozicijsko zaroto pod vodstvom nekdanjih prvakov komunizma Zinovjeva in Kamenjeva. Preden pa si je oblast upala nad oba nekdanja prvaka, je dala v sumaričnem postopku postreliti že celo množico oseb, ki so v gibanju imeli večinoma podrejen značaj. Zinovjev in Kamenjev sta bila samo izključena iz stranke; za oba izključitev ni nič novega, saj sta bila že parkrat v nemilosti, pa sta se po daljšem ali krajšem preganstvu zopet skesano vrnila na edino zveličavno uradno linijo.

V tem pogledu se boljševiki veljajo bistveno ločiti od vodilnih osebnosti francoske revolucije. Zaprta namreč silno rad išče analogije med ruskim in francoskim prevratom, pričakujoč, da se bodo v Rusiji priklje uredele, brž ko bo nastopil trenutek, o katerem se bo lahko reklo: revolucija požira svoje otroke. Te analogije s francosko revolucijo na Ruskem ni opaziti. Zdi se celo, da se moskovski mogotci ogibajo tega, da bi kakega bivšega voditelja obsodili na smrt. Pred leti je bil svet pričal o ogromnem padcu Trockega. Može je bil preganjan v Srednjo Azijo, ves ruski tisk je z brezprimerno ironijo daljal v nič njegove zasluge, končno pa so mu dovolili, da je zapustil državo; po njegovi glavi ni segel nihče. Račune so plačali pristajajočim podrejenega pomena, da ne v taki množici in tako krvavo, kakor v primeru zarote Zinovjeva in Kamenjeva. Ta kruti način brezobzirnega terorja je morda bolj učinkovit, kakor je bil način francoskih revolucionarjev, ki so sekali glave v prvi vrsti voditeljem.

Mogotci v Kremli nočejo ustvarjati mučnikov opozicijske ideje, marveč veliko raiši uničujejo pristaše, da bi si

v bodoče vsako temeljito premislili, preden se bo zavzel za kako novotarijo naperjeno proti režimu. Boljševiki način je morda učinkovitejši, zahteva pa množine nedolžnih žrtv in je v tem pogledu nad vse nečloveški. Res da sedanjim moskovskim obračunom po številu žrtv ne dosega letošnjega pokolja v Nemčiji, ali v njem je videti sistem, ki hoče napraviti množestveni teror za stalno institucijo sovjetskega pravosodja, medtem ko so slični izbruhi drugod le trenutna mera prevelike strogosti.

Pri vsem tem pa je svetovni javnosti popolnoma skrito, kaj sta zagrešila Zinovjev, ki je že obsojen na preganstvo, in Kamenjev, zoper katerega še teče preiskava. Tudi ne vemo, katera skupina v stranki je zahtevala zrušitev obeh. Ko je bila uvedena gonja zoper Trockega ji je stal na čelu Buharin, takoj po porazu Trockega je prišla vrsta Buharina in njegove tovariši. Ti so se zdeli Stalinu tako opasni, ko so pokazali svojo silo v borbi z opozicijo, da se Buharin do danes vključ opetovanjem izjavam kesanja ni mogel povzpeti na nekdanjo višino. To pot ni onega besednega boja, zato pa tem kruteje opravlja svoj posel rabljava puška. Sodeč po tej podrobnosti to pot menda res ne gre za razliko v ideoloških pogledih na posamezna temeljna vprašanja državne uredbe, marveč za zaroto proti nosilem režima, proti vladajočim mogotcem.

Le na ta način se da pojasniti izjemna strogost napram soudeležencem zarote, o kateri pa bo svetovna in ruska javnost gotovo še dolgo na nejasnem tako glede nje resničnega obsega, kakor glede ciljev, ki jih je zarota zasledovala. Vsekakor pa je krvavo obračunavanje močno pokolebalo ugled Rusije, ki se je bil komaj začel nekoliko popravliti.

★

Pariz, 27. decembra d. Francoska vlada je vnovič opozorila izgnanega bivšega voditelja ruskih boljševikov Leva Trockega, ki živi sedaj v Franciji, naj se vzdrži vsake politične delavnosti, ker bo v nasprotju s primeru takoj izgnan preko meje. Stori la je to predvsem na podlagi obvestila sovjetskih oblasti, da je Trockij sodeloval pri zaroti teroristov, ki so lo nedavno odkrili v Rusiji. V zunanem ministertvu sicer zagotavljajo, da Stalin ni oficijelno obvestil francoske vlade o akciji Trockega, vendar pa poroča »United Press«, da govore poročila iz Moskve tudi o soudeležbi Trockega pri zadnjih dogodkih v Rusiji. Francoska policija poudarja, da živi Trockij pod strogim nadzorstvom v kraju, ki širi javnosti ni znan in da se ni mogla ugotoviti niti najmanjša njegova politična delavnost, odkar se je preselil iz Barbizona v okolico Fontainebleaua. Kakor znano, je bila ta preselitev svoj čas odredena zaradi akcije Trockega za četrto internacionalo, ki jo je snoval Moskva, 27. decembra AA. Po nalogu iz Moskve so v ruskem mestecu Dnepropetrovsku aretirali vse tamošnje ugledne prvake komunistične stranke. Kaže, da so zapleteni v umor Kirova.

Po uradni obtožnici proti morilecu Kirova in njegovim sokrivcem je preiskava dognala, da je umor Kirova delo teroristične organizacije s prevratnimi načrti. Člani te organizacije so bili pristajali Zinovjeva. Sam umor je pripravila petrograjska podružnica organizacije. Tu so imeli prvo besedo Katalinov, Sacki, Rumjancev, Mandelstam, Mjaskin, Oljovkin, Sosicki in sam morilec Nikolajev.

O preiskavi proti atentatorju Nikolajevu krožijo vedno bolj zamotane verzije. Tako pravijo, da je vojaškim preiskovalnim sodnikom priznal, da je protirevolucionarna struja nameravala spraviti s sveta ne le Kirova, nego tudi Stalina. Stalnov naslednik naj bi postal Trockij, Zinovjev in Kamenjev pa bi zamenjala Molotova in Kaganoviča. Nadalje naj bi bil Nikolajev priznal, da so bili zarotniki v zvezi z nekimi tujskimi konzulati.

Za spravo med Prago in Budimpešto

Izjava češkoslovaškega poslanika v Budimpešti o možnosti zblizanja med češkoslovaško in madžarsko Rezerviranost madžarskega tiska

Budimpešta, 27. decembra, w. Češkoslovaški poslanik v Budimpešti Miloš Kobr je objavil v božični številki »Prager Tagblatta« članek, v katerem poudarja med drugim, da se mora tudi med češkoslovaško in madžarsko najti možnost za sporazum, kakor se je to zgodilo med Nemčijo in Poljsko. To velja predvsem v gospodarskih pogledih. Češkoslovaška je pripravljena pristopiti k rimskim dogovorom. Madžarski tisk je sprejel njegova izjava sicer blagohotno, a nekoliko rezervirano. »Magyar Ország« smatra, da se Koberova izjava nekoliko razlikuje od dosedanje Beneševske politike in pozdravlja najbolj izjavo, da Češkoslovaška ne prisojia Madžarski, da bi se odrekla političnim ciljem, ki si jih je zastavila. Madžarska bi se rada vedela za mizo in po

gajala, če bi nasprotna stranka ne zahtevala od nje, da se mora odreči bodočnosti in svojim nacionalnim sanjam. Glede izjave češkoslovaškega poslanika, da tudi manjšinsko vprašanje ni tako zapleteno, kakor se zdi, naglašajo list, da je Madžarska tudi na tem polju ne bo dala pregovoriti, da bi se odrekla svojim pravicam, in bo vztrajala na tem, da Češkoslovaška enkrat za vselej napravi konec povojni tehniki v zatiranju narodnih manjšin. Oficijozni »Pester Lloyd« pripominja v kratki uredniški notici, da v interesu sporazumevanja noče pristaviti izjavam češkoslovaškega poslanika nobenih komentarjev ter pripominja le toliko, da ni bila Madžarska ona, ki je doslej vezala gospodarske dogovore na politične momente.

Zaroka španskega princa

Rim, 27. decembra. AA. Danes so razglasili zaroko dona Jaima Bourbonškega, drugega sina bivšega španskega kralja Alfonza XIII z Emanuelo de Dampierrovo, hčerjo vicenta Pierra pooblaščenega ministra, ki opravlja funkcijo svetnika francoskega poslanstva pri Kvirinalu.

Izpopolnitev grške oborožitve

Atene, 27. decembra. V Vladi se trenutno intenzivno bavi z vprašanjem izpopolnitve vojnega materiala. V vladnih krogih cenijo, da bo treba za oborožitveni načrt približno pet milijonov drahem.

Odhod bana dr. Marušiča

Ljubljana, 26. decembra. Kakor smo že poročali, se je novi minister za socialno politiko in narodno zdravje, bivši ban g. dr. Drago Marušič mudil čez božične praznike v Ljubljani. Ob tej priliki je izročil banke posle svojemu dosedanemu pomočniku g. dr. Pirkmajerju. V ponedeljek so se od svojega dosedanjega šefa poslovili uradniki banke uprave, o čemer smo tudi že poročali.

Snoči se je g. dr. Marušič vračal z orientnim ekspresom v Beograd. To priliko so porabili predstavniki vojaških in civilnih oblasti ter raznih korporacij, da se poslovijo od njega kot dosedanjega vrhovnega predstavnika državne uprave v naši banovini. Tako so se na kolodvoru zbrali divizionar general Cukavac, brigadna generala Jovanović in Pečić, načelnik divizijskega štaba podpolkovnik Orlovič, polkovnika Iskrlić in Nedeljković, večje število drugih višjih oficijerjev, namestnik bana dr. Pirkmajer z načelniki in drugimi uradniki banke uprave, župan dr. Puc z večjim številom mestnih svetovalcev in magistratnih uradnikov, zastopniki Zveze slovenskih zagrad, primorskih akademikov in emigrantov, Soče, Tabora, vojnih dobrovoljcev, rezervnih oficijerjev itd.

G. dr. Marušič se je v kratkem nagovoru zahvalil za izkazano mu pozornost in nato še s skoro vsemi vodilnimi predstavniki spregovoril po par besed, dokler ni prišel čas odhoda in se je v vlakom odpeljal med živahnimi pozdravi vseh navzočih.

Pomorsko sodelovanje Amerike in Anglije

London, 27. decembra. d. Po vesteh iz Washingtona je ameriški državni departement že nekaj časa v stikih z angleško vlado zaradi zaključitve posebnega pomorskega dogovora med obema državama. Sedaj pripravljajo podrobne načrte. K pogajanjem nameravajo kasneje pritegniti tudi Francijo, Italijo in Nemčijo. Kar se tiče Japonske, zahteva ameriški državni departement slej ko prej, da se mora odreči svoji zahtevi po pomorski pariteti z Anglijo in Zedinjenimi državami.

Roosevelt proti inflaciji

Washington, 27. decembra. d. Roosevelt je včeraj objavil svoj tako zvani strateški načrt borbe za obnovo Amerike. Doslej je samo jasno, da se odločno izreka proti inflaciji. Dne 4. januarja bo zahteval od kongresa najprej kredit 5 milijard dolarjev za zaposlitev brezposelnih pri javnih delih.

Angleška letala za Španijo

Pariz, 27. decembra. w. Dvanajst angleških dvokrilnikov, ki so določeni za špansko vojaško letalstvo, je prišlo danes na letališče v Le Bourget, odkoder so nadaljevali polet v Bordeaux. Odhod bodo letala v etapah letela dalje v Madrid.

Poostreitev orožnih predpisov v Franciji

Pariz, 27. decembra. g. Federacija republikanskih rezervnih oficijerjev je sprejela resolucijo, v kateri nastopa odločno proti agitaciji desničarskih krogov, ki napadajo vlado v zvezi z zakonskim osnutkom glede prepovedi zasebne posesti orožja. Resolucija naglašja, da dotični zakonski osnutek nikakor ni naperjen proti rezervnim oficijerjem, temveč ima samo namen, da bi pseudofašističnim organizacijam preprečil med zasebniki protizakonito last orožja.

Poglavje o zamorčkih

Narodna nam piše: Nekaj ljubljanskih dnevnih je slovensko javnost za Božič razveselili z izrednim presenečenjem. Priročil je namreč fotografijo s sedemnajstimi ljubskimi zamorčki, ki vneto prebirajo »Slovenca«, »Slovenskega Gospodarja« in »Bogoljubja«. Pod sliko simpatičnih zamorčkov stoji besedilo, da se je črna deca v 10 mesecih naučila tako dobro našega jezika, da lahko čita omenjene liste in da se silno veseli novic iz mile očetnjave. Obče znano je, da so zamorčki zelo bistrre glave, vendar je to vsekakor rekord bistroumnosti, da so se naučili slovensčine že po desetih mesecih. Kako ti ljubki zamorčki iz Bečjskega Konga prekašajo nekatere Nemce, ki so že po deset let med nami, pa jim naša beseda ne gre in ne gre v trde glave. Uverjeni smo, da bodo ti zamorčki čez nadaljnjih 10 mesecev enako gladko čitali tudi pisanje Frtavčkovega Gustija in za to priliko si zopet želimo njihovih ljubkih obrazov.

Trije izmed zamorčkov znajo tudi pisati, tako vsaj dokazujejo podpis, ki jih je več, izdajajo pa k večjemu tri različne pisave. Zamorčki se pišejo Upela, Bayon go, Buebuele ali kako drugače, ime pa jim je Pierre, Antoine, Loucas, Camille itd. Iz slednjih se da sklepati, da znajo francosčino še dokaj bolje nego slovensčino. Vendar nam naš informator zagotavlja, da »z velikim veseljem čitajo »Slovenca« in druge slovenske katoliške liste«.

Tega uspeha naše ljube materinske na bregovih daljnega Konga se mora odkriti radovati vsak dober slovenski domoljub. Tako je tudi prav, da se znanje našega jezika širi po tujem svetu. Končno smo le našli način za propagando v tujini in nobenega dvoma ni, da bo Slovenec to v veliko korist, ako bo 17 zamorcev v afriških prazgodih prebiral izredne duhovitoeti Korenčkove Nežke. Ob koncu prejšnjega stoletja je bil naš narod v živahnih kulturnih stikih s črnim plemenom iz slovenske zbirke za afriške misljone smo bili kupili črnega zamorčka-pogančka ter ga presadili na mila slovenska tla. Krstili smo črno dete na ime patrona kranjske dežele sv. Jožefa in mu dali izrazito slovenski primke. Ta gojenec naše pobožnosti se je imenoval Jožef Slovenski. Na žalost pa se niso izpolnile naše nade, stavišene v vrliga zamorčka. Učil se je nekako slabo, vendar pa se je kasneje preživljal s krošnjarstvom. Reklame za misijonsko delo pa nam ni napravil, začel je piti, zapil se je v popolnoma in razmeroma mlad umrl. Presaditev na naša tla se ni obnesla. Novi način bo otrovo boljše. Tam naj berejo »Slovenca« in druge slovenske katoliške liste in tam naj tudi ostanejo, mi smo imeli že Jožka popolnoma dovolj.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO

Božične tragedije

Velika železniška nesreča v Kanadi — 20 ljudi ubitih, 50 ranjenih — Eksplozija lokomotive rudniškega vlaka

Chicago, 27. decembra. d. O železniški nesreči, ki se je pripetila v bližini Hamiltona na božični večer, se poročajo še naslednje podrobnosti:

Nesreča se je pripetila na izogibalšču mednarodne železniške proge Ottawa-Chicago, kjer je čakal izletniški vlak, poln potnikov, vračajočih se z božičnih obiskov v Toronto, da pride mimo ekspresni vlak. Ker kretnice niso dobro funkcionirale, je ekspresni vlak zavozil s polno brzino v čakajoči lokalni vlak. Z groznim hrúščenjem se zaletela velika lokomotiva ekspresnega vlaka v lesene vagone osebnega vlaka ter jih razbila. Dejstvo, da so bili prvi vagoni ekspresnega vlaka jekleni, je nesrečo še povečalo. Prizor veselih ljudi se je naenkrat izpremenil v grozo. Izletniki so bili v najboljšem razpoloženju ter so si s petjem krajšali čas, ko so čakali, da pride mimo ekspresni vlak; naenkrat pa sta se smeh in petje izpremenila v obupno kričanje ter v silen hrúšč, ko je ekspresni vlak trčil v osebnega ter ga razbil. Ker so ugasnile v istem času v vagonih tudi luči, je bilo v prvih trenutkih zelo težko izvléci ponesrečence izpod razvalin. Kolikor so jih našli, so jih položili na odeje, pregrnjene po snegu. Končno so prispeli iz Hamiltona in drugih postaj pomožni vlaki, ki so pričeli odvažati ponesrečence. Nekaj so jih prepeljali v Hamilton tudi z avtomobili. Zalosten prizor so nudili razbiti poštni vagoni, polni božičnih pošiljav, ki so ležale daleč raztresene ob progi med mrtveci in ranjenci. Dosedaj so potegnili izpod razvalin 20 mrtvih, dočim je bilo nad 50 ljudi več ali manj ranjenih. Prva preiskava je

dognala, da je nesrečo zakrivila napaka postavljena kretnica. Brzi vlak je zaradi tega zavozil na isti tir, na katerem je čakal osebni vlak, v katerega se je zaletel z brzino 100 km na uro.

Pariz, 27. decembra. AA. Agencija Havas poroča iz Montgomeryja (zapadna Virginija), da je razneslo lokomotivo nekega rudniškega vlaka. 15 rudarjev je bilo ubitih, okoli 20 pa več ali manj nevarno ranjenih.

Montgomery (zapadna Virginija), 27. decembra. w. Lokomotiva vlaka, ki je vozil 350 rudarjev na delo, je eksplodirala, pri čemer je bilo ubitih 13, hudo ranjenih pa 35 ljudi. Trije vagoni in stroj so popolnoma razdejani. Porušilo se je tudi poslopje, ki je stalo v bližini kraja, kjer se je zgodila nesreča.

Newyork, 27. decembra. AA. Med božičnimi prazniki je bilo v Zedinjenih državah 26 ubojev, 12 oseb je utonilo, 7 letal pa se je ponesrečilo. Prometne nesreče so zahtevale 88 človeških žrtv.

London, 27. decembra. w. »Lloyds« poroča iz Viga, da se je v višini Viga polopil z vso posadko španski ribiški parnik »Republica«.

Amsterdam, 27. decembra. AA. Avto-bus, v katerem je bilo devet ljudi, je padel v prekop. Pet oseb je utonilo.

Dunaj, 27. decembra. AA. Blizu Dunaja je vlak prevrnil avto, v katerem so bile štiri osebe in ga popolnoma zdrobil. Dve osebi sta bili na mestu mrtvi, ostali dve so pa v brezupnem stanju prepeljali v bolnico. Nesreča se je pripetila, ker je železniški čuvaj pozabil spustiti zatvornico

Georgijev o bolgarski zunanji politiki

Sadovi dosedanjega dela novega režima na Bolgarskem in njegove nadaljnje naloge

Sofija, 27. decembra d. Ministrski predsednik Georgijev je izjavil dopisniku »Völkischer Beobachter« o bolgarski zunanji politiki naslednje:

Naša zunanja politika je politika miru in sporazuma z vsemi državami, na prvem mestu pa z našimi sosedi. Tej politiki sledimo neomajno in lahko rečemo, da nam naš mednarodni položaj ne povzroča nobenih bojazni. Sedanja vlada je uveljavila politiko zblizanja z Jugoslavijo. Vzpostavila je normalne diplomatske odnose s Sovjetsko unijo ter pospešila zaključitev trgovinskih pogodb in drugih konvencij, da bi normalizirala in ojačila

bolgarsko zunanjo trgovino. Sklenjeni sta bili trgovinski pogodbi z Jugoslavijo in Italijo, trgovinski sporazum z Madžarsko, konzularna konvencija s Poljsko ter sporazum o zvezi železniškega prometa z Rumunijo med Ruščikom in Glurzevim s pomočjo železniške ladje.

Na vprašanje, kakšne naloge čakajo sedanjo bolgarsko vlado, je Kimon Georgijev odgovoril:

Nadaljevanje započete dela za preobnovo državne organizacije, organizacija narodne gospodarske sile v službi nove države ter delo za mir na Balkanu in v Evropi.

Blomberg o nemški vojski

Le Reichswehr more biti nosilec orožja vsega naroda Za splošno vojaško dolžnost

Berlin, 27. decembra. d. Vojni minister general Blomberg je sprejel dopisnika agencije »Associated Press«, in mu je med drugim izjavil:

Po 30. juniju je prenehalo vsako vojaško igranje v narodno-socialističnih napadalnih četah. Po izrecni naredbi državnega voditelja samega more biti samo državna obramba nosilec orožja vsega naroda. Novi šef štaba napadalnih čet Lutze se popolnoma strinja s to odredbo.

Na vprašanje, ali namerava nemška vlada zopet uvesti splošno vojaško dolžnost, je izjavil Blomberg:

Če se izrekam za splošno vojaško dolžnost, nočem zanikati uspehov dosedanjega poklenega vojaštva. Nasprotno, če bi Nemčija mislila na kake osvojitve ali celo na vojno, moram kot strokovnjak priznati, da je vojska sestavljena iz poklenih vojakov z dolgo službeno dobo, boljša za ta namen kakor pa vojska vojaških obveznikov s kratko službeno dobo. Na tehničnem področju napreduje razvoj tako naglo v sedanjih dobi strojev, da je boljše malo število mož, ki ps so bili izvežebani v teku dolgi let, kakor velika množica le malo časa vežebanih. Naše nemško pojmovanje vojaštva je seveda povsem drugo. Mi ne vidimo v njem sredstva za napad in osvajanje, temveč visoko šolo za izoblikovanje značaja. Zelim, da bi vsak za vojaško službo sposoben Nемеc dovršil to šolo zaradi izpopolnitve značaja.

Na vprašanje ameriškega novinarja, ali morejo nuditi napadalni in zaščitni oddelki ter delovna služba izbiro za to šolo izpopolnjevanja značaja, je odgovril minister Blomberg, da bodo te tri organizacije narodno-socialističnega pokreta brez dvoma glavni rezervoari, iz katerih se bo mogla izpolnjevati obrambna elita. Vojski pa bodo posebi njihovi člani šele tedaj, če bodo izvežebani v vojski.

Boji s kitajskimi komunisti

Čangkajškova ofenziva proti komunističnim četam Velike izgube vladnih čet

Šanghaj, 27. decembra d. Maršal Čangkajšek je započel energično nove vojaške operacije proti komunistom. V pokrajino Šecuan je poslal generala iz svojega generalnega štaba, ki so mu podrejene vladne čete in ki je istočasno prevzel vrhovno poveljništvo nad vojaštvom v omenjeni pokrajini. Pokrajinska vlada je bila preosnovana v sporazumu z nankinško vlado ter so bili odstavljeni tudi vsi nezanesljivi generali. Nove vojaške operacije bo nankinška vlada tudi denarno podpirala v največji meri. Ob priliki neke spominske

svečanosti je bilo objavljeno, da je samo tretja vladna armada imela v bojih s komunisti 3.000 mrtvih in 7.000 ranjenih.

Po neki brzojavki guvernerja pokrajine Kuejčava postaja položaj zelo vznemirljiv, ker skuša 40.000 komunistov vdreti v to ozemlje. Komunisti so že zasedli okolico Kuejčava, vendar pa se jim doslej še ni posrečilo prekorčiti reke Čien.

Peking, 27. decembra. AA. Po nalogu oblasti so na javnem trgu sežgali več ko 10.000 knjig in spisov, po večini komunistično - propagandne vsebine.

Požar v veliki mariborski tovarni

Maribor, 27. decembra. Kmalu po 17. uri je zvon oznanil požar, ki je nastal v tekstilni tovarni Doktor in drug, v kateri dela 1200 delavcev. To je drugo največje tekstilno podjetje v Mariboru. Požar je izbruhnil v oddelku za mešanje bombaža. Pri nekem stroju so nastale iskre in se je vnel bombaž, ki je začel naglo tleti. Takoj so bili alarmirani delavci, ki so ogenj kmalu pogasili. V tovarno so prihiteli tudi gasilci, ki pa niso imeli več nikakega opravka. Škoda sorazmerno ni velika.

Tragična smrt v službi

Split, 27. decembra n. Včeraj ob 2. zjutraj se je zgodila v območju pomorske letalske komande huda nesreča. Poročnik fregate Djuro Vukelić je pregledoval stražo. Stražnik Mihajlović ga v temi ni spoznal in mu je velel, naj se legitimira. Kljub trikratnemu pozivu se poročnik ni odzval. Zato je straža namerila nanj puško in ga ustrelila. Vukelić je bil zadet v srce in je obliezal na mestu mrtov.

Prepoved avstrijskega monarhističnega lista

Dunaj, 27. decembra. w. Korespondenca Herzog poroča, da je dunajski policija prepovedala nadaljnje izhajanje lista »Staatswehr«, ki ga je izdajal predsednik cesarju zveste ljudske stranke Gustav Wolf, in sicer z utemeljitvijo, da je čisto napadal tuje državne in narode in ga je bilo treba zaradi tega ponovno zapleniti. Polkovnik Wolf je vložil zoper ta odlok priziv.

Huda zima v Ameriki

Newyork, 27. decembra. AA. V nasprotju z dosedanjimi napovedmi ameriških vremensoslovcev, ki so trdili, da bo vsa zima blaga, se je sedaj na severozapadu Amerike pojavil val mraza. Ponekod so imeli 40 stopinj Celzija pod ničlo.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za petek: Prevladovalo bo oblačno vreme po vsej državi, dež na Primorju, sneg v notranosti države.

Dunajska vremenska napoved za petek: Ponekod padavine; marsijske sneg, posebno na vzhodu. Temperatura bo okoli ničle.

Zagrebaški kvartet izvaja Osterca

Na tretjem družabnem koncertu Hrvatske glasbenega zavoda je »Zagrebaški kvartet« (Miranov, Grafi, Arany, Fabbri) izvajal štiri Gradnikove pesmi, ki jih je juglabil za kontralt in godalni kvartet Slavko Osterca. To delo, ki je pri nas pomenilo novost, je našlo v omenjenem odličnem kvartetu in v altistki Marijani Radev interpreti, s katerimi je lahko avtor popolnoma zadovoljen.

Slavko Osterca je ustvaril na štiri Gradnikove pesmi elegično razpoloženje, ki prevladuje vseh štiri stavke. In v tem je obenem majnen minus dela: enolično razpoloženje, ki se večje skoki vse štiri dele, mora kajpak oslabilši učinek ciklično zasnovane kompozicije. Čustvenih kontrastov, ki smo jih za-

DANES MONUMENTALNI VELEFILM

KLEOPATRA

Kazkoše in zabave Egipta proti osvajaškemu Rimu. Najzanimivejše poglavje iz svetovne zgodovine!

Telefon 21-24

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Predstave ob 4., 7.15 in 9.15

Predprodaja od 11.—1/2 13. ure.

Domače vesti

• Iz vojaške službe. V službovanje so pridržani: za veterinarja 1. planinskega polka vet. poročnik Karlin Franc, k št. bu 2. planinskega bataljona veterinarski pomočnik IV. razreda Drinovac Boris, v vojni higijenski zavod glavne vojne bolnice sanitetni pomočnik IV. razreda Znidar Viktor, k sanitetnemu referentu I. armijske oblasti pa sanitetni pomočnik IV. razreda Hribar Jernej. — Upokojeni in praznovani v rezervi so bili: kapetan bojnega broda Kršnjavi Janko, ki je bil odlikovan z redom jugoslovenske krone UI. stopnje, intendantski podpolkovnik mornarice Bleiweis Josip in peh. kapetan I. razreda Kob Rudolf.

KODAK NA ODPLAČILO!

• Dva nova inženjerja. Na tehnični visoki šoli v Pragi sta bila pretekli teden diplomirana g. Ljudevit Senica iz Dolskega pri Rajhenburgu za hidrotehničnega inženjerja in g. Ivo Šoštarč iz Maribora za strojnega inženjerja. Obema članoma Slovenske dijaške zadrage v Pragi iskreno čestitamo!

• Vlnarski kongres, ki se ga bodo udeležili vinogradniki in trgovci z vinom iz vseh pokrajin, se pripravlja v Vrhu. Glavna točka tega kongresa bo razpravljanje o izvozu vina v inozemstvo.

• Iz največje beogradske knjigarnice. Beogradska »Politika« je priobčila te dni zanimiv razgovor s knjigarnarjem Geco Komom, ki je izdal letos 183 novih knjig. Najprej so ga vprašali, če se je kriza raztegnila tudi na knjige, g. Kom pa je odgovoril: Imamo krizo knjigarn, ni pa krize knjig. Zanimivi so podatki, ki jih je navedel o knjigah, ki so bile najbolj iskane v njegovi veliki knjigarni in založbi.

Ce hočeš dobro muš'ko imet' kupuj pri

Radio Doberlet

Ljubljana, Kongresni trg 8.

Največji uspeh so imele stalne biblioteka, kakor n. pr. »Biblioteka javnega prava«, dela Slobodana Jovanovića, dela Branišlava Nušića, zlasti pa biblioteka »Naša knjiga«. Ene same najbolj uspešne knjige ni mogel navesti ter je povedal, da je bilo največ povpraševanja po delih Slobodana Jovanovića, Branišlava Nušića, po »Zgodovini evropske diplomacije« in po romani, ki jih je pisal mladega pisatelja Čosića »Pokošeno polje«.

• Spominke plošče na džamijah. Vodstvo islamske verske zajednice je odredilo vsem vakufskim upravam, naj poskrbijo, da bodo na islamskih svetiliščih Hercegovske nameščene spominke plošče z imeni zgraditeljev svetilišč. Ta ukrep bo služil v prvi vrsti poznavanju zgodovine, ker so mnoge džamije spomeniki važnih zgodovinskih dogodkov in delovanja zaslužnih mož. Tudi tuji se zanimajo za spominke plošče.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«

v Šiški — Telefon 3387

Premiero vesele operete

Pomladni zvoki

predvajamo samo še danes ob 7. in 9. uri zvečer.

Glasba, petje, smeh ter krasni naravni posnetki.

Rezervirajte vstopnice telefonično!

Pride:

»PHIPOVEDKE IZ SPALNICE«

starinska svetišča. V sami Banjaluki je 33 džamij, a tudi v raznih drugih krajih so številni starinski objekti in bo treba šele iz starih listin poiskati njihove ustanovitelje.

• Nova torišča zimskega sporta v okoličnici Učica. Lansko zimo so že mnogi smučarji obiskali okoličnice Učice in niso mogli prehaliti ugodnih terenov. Od šargana do Kraljeve vode bo letos urejeno idilično torišče za vse vrste zimskega sporta po inicijativi Društva za tujski promet v Učicu. Društvo je uredilo tudi razna zavetišča za zimske sportnike. Dobro je urejen banovinski hotel »Kraljeve vode«, ki lahko sprejme na prenočišče 150 gostov. Večja zavetišča so tudi v Palisadu in Ribnici. Sedaj urejujejo zavetišča za zimske sportnike v Kaludjerskih Barah, kjer bo okrog 130 prenočišč.

• Svoji k svojima. V Zagrebu. Oblastni odbor Narodne odbrane v Zagrebu priredi 30. t. m. v veliki industrijski dvorani Zagrebškega zbora v imenu gospodarske ak-

Danes velika senzacionalna premiera
LOVCI BISEROV
Napete scene, lepe pokrajine, divja plemena
ZVOČNI KINO DVOR
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer.
Vstopnina 4.50 in 6.50 Din.

cije »Svoji k svojima« velik zbor. Govorniki, ki bodo nastopili na zboru, bodo ob razložili zborovalcem, kako je potrebno v korist nas vseh, da se tudi pri nas do skrajnosti izjavi načelo, da je treba kupovati domače proizvode pred tujimi. Narodna odbrana poziva Zagrebčane na čim večjo udeležbo.

• Novi grobovi. V Idriji je umrl gospod Josip Burnik, rudniški uradnik v pokopu in hišni posestnik. Dosegel je čestitljivo starost 81 let. Pokopali so ga na Stefanovo. — Iz Hradskega ceste 41. bodo danes spremili k večnemu počitku g. Janeza Zrimca, bivšega vrtnarja tobačne tovarne in posestnika. — V Ljubljani je umrl 60 letni krojaški pomočnik g. Ignac Čepon. K večnemu počitku ga bodo položili danes ob 9. Pokojni je bil

Radio-Doberlet

d. z. o. z.
Kongresni trg 8
Zastopstvo-Hornophon

vnet pevec in dober družabnik. Udeležoval se je tudi med ustanovitvi »Ljubljanskega Zvona«. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• Padec meteorja. Dne 8. t. m. ob 18.25 srednje-evropskega časa se je pojavil v smeri Linz (Avstrija) preko obmejnih krajev Jugoslavije in Italije izredno svetel padec meteorja. Zvezdarni dunajske univerze je bilo poslanih nad sto prijav od ljudi, ki so opazili ta pojav, vendar pa po teh prijavah ne morejo ugotoviti kraja, kamor naj bi meteor padel. Uprava zavoda za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani prosi vsakogar, ki je opazil ta pojav, da to prijavi na njen naslov. Oznati je treba po možnosti točno smer, od kod in kam je letel, kakor tudi opis svetlobne barve letkega meteorja.

• Za božič 35.000 kg rib. Na splitskem trgu za ribe, ki je največji v naši državi, so v božičnih dneh prodali preko 35.000 kg rib. Okrog 120 ribičev iz okolice, ki oddajajo ribe na trg, je imelo toliko dela, kakor že dolgo ne. Četudi je trg za ribe zelo velik, vsi ribiči na dan pred božičem vendar niso našli na njem prostora in je potem tržna oblast odredila, da so lahko prodajali tudi po stranskih ulicah.

• Obledela obleke barva v različnih barvah in pilarska tovarna JOS. REICH.

Jurjuć in poročilo A. D. o dr. St. Ježiću spisu »Uvod u ilirski pokret i njegovu književnost«. Nadaljuje se mikavni potopis dr. Antona Debeljaka po južnih krajih Jugoslavije, tokrat pod naslovom »Skozi Črno goro in iz nje«.

• Immed ostale vsebine posebej opozarjamo na prevod daljšega spisa »Zarota zoper svet«, ki ga je v nemščini spisal ruski intelektualac iz Kavkaza Essad beg. Pisce prikazuje delno na podlagi lastnih doživetij, delno pa na osnovi obsežne literature začetek in razvoj boljševiške revolucije, zlasti pa delovanje grozotnega G. P. U. Boljševiški terorizem je prispeval k zgodovini človeštva strani, ki sodijo med najbolj krvave. Spis je bil napisan zato, da prikaže, kar je mogoče verno in nepristransko v boljševiški teror, ne da bi se spuščal z boljševizmom v načelno prepiranje.

Ostali članki so večidel naravoslovni in časoslovi: »Neumrljive stanice«, »Nastanek časovnih stetičij«, »Elektrika — vir energije«, »Novo leto na zemljevidu«, »Eskimi in civilizacija« itd. Zadnje strani zavzemajo tudi v novem letniku rubrike z zanimivimi drobci. Ilustracije so obilne. »Življenje in svet« naroči pri upravi v Ljubljani, Knafeljeva ulica 5. Najceneje ga dobiva oni, ki ga naroči celoletno (80 Din) ali vsaj polletno (40 Din).

L. M. Škerjanc v švicarskem radu. V soboto, dne 29. t. m. bo prvič izvajal kvintet na pihala (flauto, oboe, klarinet, fagot in rog) našega skladatelja L. M. Škerjanc v radu - Zeneva. Izvajal ga bo ženevski kvintet na pihala (Société des instruments à vent) in prenašala ga bo švicarska

• Usodopolno kuhanje žganja. Več kmečkih družin iz vasi okrog Kuršumlije se je zastrupilo s žganjem, kuhanim v kotlu, ki je imel s vincom zalito dno. Nagla zdravniška pomoč je 30 ljudi rešila smrti, nekaj pa jih je vendarle umrlo zaradi zastrupljenja. Smrtonosni kotel je bil last kmetu Simiću iz Višesolja. Najprej je kmet Simić v nesrečnem kotlu kuhal žganje sam, potem pa so si kotel izposodili njegovi sosedi. Prvi primeri zastrupljenja so se pojavili v neki hiši, kjer so pili vsi člani rodbine še toplo žganje, ki je teklo iz kotla.

• Rušenje levega brega reke Vrbasa pri Banja luki še ni prenehalo. Te dni so morali porušiti nekaj poslopij, ki so bila v največji nevarnosti. Na levi obali reke Vrbasa se zemlja premika in seseda že več mesecev, položaj pa se je znatno poslabšal po hudem deževju pred nekaj tedni. Kakor je »Jutro« že poročalo, domnevajo strokovnjaki, da se je voda iz rečne struje vtila v izrpane rove premovalnikov na levem bregu. Direkcija rudnikov Lauš je zaradi tega že prenehala s delom v rovih blizu reke. Na poziv banke uprave je bila sestavljena strokovna komisija, ki bo te dni pregledala vse teren.

SAMO SE DANES
GODBA, MLADOST, LJUBEZEN
ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave ob 4., 7. in 9.15
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

• Stara Kanjiza — Pavlov grad. Stara Kanjiza v Bački ob Tisi, visoko gorl skokraj ob madžarski meji, sredi najrodovitnejše ravnine, je staro mesto z zelo razvito žitno trgovino, ki ima okoli 30.000 prebivalcev. Tuda ko se je začelo govoriti o novem zakonu o mestnih občinah, so starokanjiški mestni očetje začeli premišljevat in so naposled sklenili, da naj se Stara Kanjiza odreče mestnih pravic in postane kmetijska občina, češ, ker je tako — cenejša. Stvar se pa naposled menda ni končala tako, kakor se je sklepalo tedaj. Ali so starokanjiški mestni očetje izpremenili svoje mnenje, ali pa jih je prehitel novi zakon o mestnih občinah: Stara Kanjiza je mesto. Ali ime Kanjiza ni več vse mestnim očetom, kar pač ni nič čudnega, ko ve ves svet, da so se v Kanjizi

Z. K. D. film
Pride gigantski kmetijski punt
PASJEGLAVCI

— seveda ne naši Stari Kanjiži, temveč madžarski Veliki Kanjiži — izžrebali morilci za našega kralja. Zato je sedaj sklenil starokanjiški mestni občinski svet, da naj se mesto odslej imenuje, pač po prvem kraljevem namestniku, knezu Pavlu Pavlovu grad.

• Gorje brezposelnosti v Južni Srbiji. Pri borzi dela v Skoplju se oglašja vsak dan več brezposelnih delavcev iz vseh krajev Južne Srbije. Povpraševanj po zaposlitvah je vedno več, ponudb dela pa vedno manj. Brezposelnost je silno narasla, ker so bila dovršena razna javna dela in ker je zelo omejena gradbeno podjetnost v Skoplju in drugih mestih. Po statističnih podatkih borze dela se je zaradi tega brezposelnost povečala za 32 in pol odstotkov. V hudih stiskah pa so tudi se zaposleni delavci, ker so se meze znižale za 20 do 22 odstotkov. Borza dela v Skoplju ima veliko področje in je zaradi tega v Skoplju nujno potrebna zgradba velikega zavetišča za brezposelne delavce, ki prihajajo od daleč v Skoplje k borzi dela. Borza dela je že napravila načrt za zgradbo delavskega azila in se je zanj zavzela tudi mestna občina, ki pa čaka na odobritev potrebnega posojila v znesku 2 milijonov dinarjev.

Radio-Doberlet

d. z. o. z.
Kongresni trg 8
Zastopstvo-Blaupunkt

• Velik vliom v Prekmurju. Pred prazniki so neznani vliomili ponoči obiskali trgovino Kolomana Pressa v Domanjševcih pri Murski Soboti in odnesli s sabo sila izdaten plen. Vliomilci so izropali skoraj vso trgovino. Med drugim so vzeli šeboj 144 možkih in otroških srajc, 3 bale belega platna v dolžini okrog 100 m.

postaja »Suisse romande«. To bo prva izvedba tega novega dela, obenem je to prvi primer, da se izvaja skladba jugoslovenskega komponista v švicarskem radu. Prenos bo od 20. do 20.30. Delo obstoji iz štirih stavkov in traja okrog 30 minut. Ob tej priliki prinaša revija »Le Radioc«, ki izhaja v Lausanni, sliko in biografsko skico z navedbo del L. M. Škerjanc. Navedeni ženevski pihalni kvintet je sprejel delo v svoj stalni repertoar ter ga bo predvajal tudi na svojih nadaljnjih koncertih v Švici in Franciji.

• Ziga Hirschler: Muzika za djevo. Znani zagrebški skladatelj in glasbeni esejist Ziga Hirschler je pravkar izdal pod tem naslovom in prevodom (Musik für Kinder) v ediciji Peters pod št. 1896 zbirko šestih, začetnikom namenjenih skladb za violino in klavir. Skladbe obsegajo vsaka okrog 20 taktov ter so zložene kar najbolj preprosto, a ne banalno. Naslanjajo se v nekaterih potezah na folkloro, toda nevsiljivo in umetniško preoblikovano. Nazivi skladb so: Tužaljka, Kolo, Na orientalski način, Uspavanka, Melodija in kanonu in Majčica. Vse skladbe se odlikujejo po lahki izvedljivosti, domljivosti in umetniško strokovni neoporečnosti. Tisk je odličen, fraziranje vzorno in pozorno. Revizijo violinskega glasu je oskrbel violinistka Marijana Schön. — V celoti lep prepevek naših mladinskih glasbi, po katerem bodo gotovo radi segli naši violinski pedagogi kot po učnem pripomočku za mladino. — L. M. Š.

Literarno pismo iz Jugoslavije priobčujejo v pravkar izšli tretji številki praške »Literarni novine«. Prispeval ga je B. Borko. — V tem izbornem urejevanem informativ-

60 pletenih jopic in več pletenih ženskih ogrinjal, posteljnih pregrinjal, spodnjih hlač in 3 bale sivkaste cajga. Razen tega so odnesli še 30 kg črnega usnja in 5 kož črnega boka. Izropani trgovec trpi škodo v znesku okrog 11.520 Din.

Iz Ljubljane

• Božičnica gospodarskega in kulturnega društva za Vodmat in St. Peter je bila v soboto ob 18. v salonu gostilne Banko na Smartinski cesti. V dvorani so bili razloženi božični darovi ob lepo okrašenem božičnem drevescu. Predsednik S. Praprotnik je iskreno pozdravil predsednika mestne občine gosp. dr. D. Puca, povdarjajoč njegovo skrb za revne v vseh okrajih mesta Ljubljane. Nato se je oglasil k besedi g. dr. Puc, ki je ogovoril 40 obdarovancev. Marsikateremu izmed navzočih je ob tem lepem govoru zablistela solza v oči. Nato se je pričelo razdeljevanje darov, obsegajočih živila in tudi blago za obleke. Ginjenji so se obdarovanci zahvaljevali gospodu predsedniku mestne občine in odbornikom za obilno obdaritev. Gospodarsko in kulturno društvo si more le čestitati na tako lepem uspehu.

• Občni zbor društva Kazino se bo vršil v nedeljo 30. t. m. ob 10. dopoldne v sekretarijatu glavnega odbora JNS. Kongresni trg št. 1-1. nadstropje z že naznanjenim dnevnim redom in ne v soboto 29. t. m., kakor je bilo prvotno objavljeno.

• Rotary-klub v Ljubljani je naklonil društvu za otroško varstvo in mladinski skrb v Ljubljani namesto božičnih in novoletnih voščil 1000 Din. Iskrena hvala!

• Nenadna smrt stare žene. Na izanški cesti št. 34 stanujoča 65 letna vdova Neža Škuljeva, doma nekje iz okolice Velikih Lašč, je včeraj menda že dopoldne, nenadno preminila. Okoli 10. dopoldne so jo sostanovalec v isti hiši še videli na dvorišču, potem pa se ni več prikazala na svetlo. Zaradi nje, da se je

Samo še danes otroška predstava
Z. K. D.
JANKO in METKA
Predstava danes ob eni četrti na 3.

zgodila nesreča, so jo sostanovalec okoli pol 18. začeli skozi zaklenjena vrata klicati. Ker se ni oglasila, so poklicali na pomoč policijo. Stanovanje so nasilno odprli in so našli ženo mrtvo na tleh poleg postelje. Na kraj nesreče je šla policijska komisija, ki sta jo sestavljala zdravnik g. dr. Avramović in policijski uradnik g. Kette. Dr. Avramović je ugotovil, da je nesrečnica zadela kap, in je odredil prevoz trupla v mrtvašnico.

• Ciril-Metodove razglednice za novoletna voščila se dobe v trgovinah, trafikah in C. M. pisarni, Beethovnova ulica št. 2. Kupujte Ciril-Metodove razglednice! Podpirajte družbo!

• Sam je prišel po božični dar. Tik pred božičem je nekdo vliomil v gostilno Antona Bajca v Mostah in odnesel lonce s 5 kg masti, 7 kg težko šunko, nekaj sira in cikoriet ter liter žganja. Okradeni gostilničar trpi okrog 750 Din škode.

• Kopališče hotela Slon bo na silvestrovo odprto. Parna kopalnica za moške. Na novega leta dan pa bo zaprto.

• Tvorica biciklov na policiji. Preiskavo o nedavno odkriti ilegalni kolesarski delavnici in trgovini, ki so jo organizirali trije mladi fantje v Šiški, policija z vso vnamo nadaljuje. Fantje so doslej priznali samo tatvino šestih koles. Posameznih delov biciklov je policija pri hišnih preiskavah zasledila sicer precej večje število, toda mnogo teh delov je še povsem novih in jih je eden iz tretjih trojice brez dvoma nakradel v mehanični delavnici svojega mojstra. Poročila o razkritju tega tatinekega kolesarskega podjetja so vzbudila v vsej javnosti veliko pozornost.

Radio-Doberlet

d. z. o. z.
Kongresni trg 8
Zastopstvo-Standard

saj ni menda v nobeni drugi stroki toliko neprestanih tatvin kakor v kolesarski. Na policijo prihajajo vsak dan ljudje, ki so jim bila pred očmi ukradena kolesa, in med njimi se javljajo celo stranke iz oddaljenih krajev Gorenjske in Dolenjske. Doslej je prišlo na policijo 50 interesentov. Aretirani trije fantje iz Šiške pa so »delali« seveda samo v svojem domačem okolišu in niti po mestu niso kdo ve kaj na široko razprezali svojih mrež. Da

nem štirinajst dnevniku izhajajo razni aktualni članki načelnega značaja. V božični številki smo opozorili na članek P. Eisnerja o prevajanju. Eisner nadaljuje svoja izvajanja o prevodih in se v tretji številki bavi z jezikovno funkcijo prevodov. (Prevodi tuji literarni mojstrov prispevajo k obogatitvi domačega jezika, zlasti če jih izvršuje prvovrsten prevajalec. Eisner želi, da bi leposlovna dela prevajali najboljši leposlovci: samo tako izvršujejo prevodi svojo jezikovno funkcijo). Zanimiva sta nadalje članka »Gideova pot k sintezi« (M. Hlavka) in »Literarni snobizem« (Fr. Kocourek). Literarni Novine izdaja založba »Sphinx« (B. Banda) v Pragi.

• Nova biografija Heinricha Heineja. Amsterdamska založba Albert de Lange je pravkar izdala 500 strani obsegajočo knjigo »Heinrich Heine«. Nje avtor, znani pisatelj Max Brod tu na osnovi dosedanjega gradiva, ki ga ni več mogoče izpopolniti z novimi, presenečljivo važnimi podatki, podrobno riše Heinejevo osebnost in okolje, v katerem se je izvijala in odkoder je rasla njegova poezija. Posebej se bavi z židovskim kompleksom v Heineu in skuša tudi temne strani tega »poete maudit« današnje Nemčije prikazati kar moč objektivno.

• Glasnik knjižaric, ki ga izdaja »Savez knjižarskih organizacij«, priobčuje v pravkar izšli 10-11 številki izbrano poročilo o nedavnem ljubljanskem kongresu jugoslovenskih knjižarnarjev z vsemi referati. V isti številki je Mihail Podolski priobčil skoraj deset strani četrtinice formata obsegajočo ostro polemiko z dr. Jožom A. Glonarjem zaradi njegove kritike »Jugoslovenske bibliografije«.

PRIDE! PRIDE!

Je pa razen te organizirane trojice tudi mnogo manjših in bolj priložnostnih tatincev stalno na delu, pričajo prijave o zmerom novih tatvinah, ki dotekajo policiji vsak dan. Tako je bilo pred palačo Ljubljanske kreditne banke ukradeno Maku Trtniku 900 Din vredno črno pleskano kolo znamke »Jogo« z evidenčno številko 1-4658-2. Z dvorišča Delavske zbornice je Jožetu Gorjancu nekdo odjedal 500 Din vredno črno pleskano kolo znamke »Tribuna« z evidenčno številko 2-4923-1. Pred prazniki je ponoči neznan storilec vliomil v drvarnico Valterja Knafeljeva v Orlovici ulici in odjedal 800 Din vredno kolo znamke »Dürkopp« z evidenčno številko 4624. Izpred mlekarne v Kopitarjevi ulici pa je nekdo odjedal Josipu Šašku 800 Din vredno kolo znamke »Dolomite« z evidenčno številko 7566.

Iz Maribora

• Ministrski svet bo sklepal. Poročali smo že, da se je vodstvu Pohorske vzpenjače posrečilo dobiti ugodno 3 milijonsko posojilo od neke švicarske družbe. Denar v omenjenem iznosu pa leži »zamrznjen« v beogradski Hipotekarni banki in ga ni mogoče likvidirati. Dovoljenje za izplačilo more dati samo ministrski svet in je upa, da se bo posrečilo zadevo čimprej spraviti pred ministrski svet in da se bo izrekla rešitev v prilog Mariboru, ki bo z gradnjo vzpenjače veliko pridobil. Tudi se bo o tej važni zadevi razpravljalo na jutrišnjem običnem zboru za druge »Pohorska vzpenjača«.

• Iz sokolskega glavnega ob severni meji. V nedeljo dopoldne je bil v mali dvorani Narodnega doma zbor sokolskih starost, ki ga je vodil župni starosta dr. Milan Goršek. Na zboru je bilo podanih več pomembnih referatov in je bilo sprejetih tudi več važnih sklepov o bodočem sokolskem delu ob severni meji. Včeraj dopoldne je bil odprt v spodnji kaziniski dvorani prosvetni tečaj mariborske sokolske župe, ki se ga je udeležilo nad 130 tečajnikov in tečajnic iz posameznih edinic na področju mariborske sokolske župe. Tečaj je otvoril župni prosvetar Rupert Lintner, spregovoril pa je tudi posebej o župni starosti Ludviku Kranjc. Tečaj bo trajal 3 dni in so na dnevnem redu važni referati.

• Naš kmetijski naraščaj. Na Stefanovo je bil v tukašnji Vinarski in sadjarski šoli občni zbor mariborske podružnice absolventov kmetijskih šol. Ob tej priliki so se našli mladi bodoči napredni gospodarji porazgovorili o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo našega kmetijskega gospodarstva.

• Iz pazniške službe. Za jetniške paznike zvančnike so pri tukašnjem okrožnem sodišču napravili izpit pazniki pripravniki Slavko Florjančič, Gusti Lešnik in Rudi Bučar.

• Silkarska bilanca. Ob zaključku letošnjega organizirane silkarske in kiperske razstave »Brazde« v tukašnji kaziniski dvorani so razstavljajoči umetniki pregantno označili svojo sodo: število obiskovalcev bi se šlo in bi ne bilo v kulturno nečast Maribora. Kupcev pa in mecenov porazno malo...

• Vojaški obvezniki, ki so ob priliki zaprle 16. t. m. na tezenskem vojaškem vežbišču prejeli modre listke kot dokaz, da so se zaprisege udeležili, se pozivajo, da se z listki javijo mestnemu vojaškemu uradu v Mariboru, Slomškova trg št. 11 med uradnimi uram' najpozneje do konca tega leta, sicer bodo pozvani k ponovni, naknadni zapisegi skupno z obvezniki, ki zapisegi 16. t. m. iz kateregakoli razloga niso pristavili.

• Razpušeni občni zbor. Te dni je bil redni občni zbor tukašnje železničarske kreditne zadruge. Občni zbor je otvoril dotedanji predsednik Rudolf Tumpej. Ze pri otvoritvi je prišlo do besednih nastopov proti Tumpeju, ki ni dopustil, da bi se bil predsednik občnega zbora izvolil. Ker ni prišlo med zborovalci do pomirjenja, je zastopnik mestne policije nadzornik Čajko razpustil občni zbor.

• V procentih. Najvišji procentualno postavka v razhodkih novega mestnega proračuna tvorijo anuitete mestnih dolgov, ki znašajo 35.65% vseh razhodkov, potem sledijo postavke za ceste, ulice in trge z 18%, osebni izdatki 16.20%, socialno skrbstvo 11.15%, splošna mestna uprava 5.57%, šolstvo ravno toliko, raznoterosti 3.85, znanost, umetnost in prosveta 1.57%, mestne davčnine 1.15%, obrt, trgovina in tujski promet 0.50, gasilstvo 0.48, zdravstvo 0.23%, vojaštvo 0.06%. Med dohodki pa zavzemajo najvišji odstotek mestne davčnine z 68.32%, potem vplačila mestnih dolgov 26.61%, ceste, ulice in trgi 3.39%, splošna mestna uprava 1.40%, socialno skrbstvo 0.16%, raznoterosti z 0.13% so na zadnjem mestu.

• Tragikomičen dogodek ob meji. Glede dogodka, o katerem smo pod tem naslovom poročali v božični številki našega lista, smo izvedeli, da se bo z zanimivim primerom obmejne spora ukvarjala mednarodna komisija, ki prične svoje raziskovalno delo še pred novim letom.

• Krvavo Stefanovo. Veliko pretepo in epopodov je bilo na Stefanovo. Najzanimivejši je slučaj, ki se je pripetil v Framu. Pred cerkvijo so se sporekli in zagrabil, kot žrtve je padel nezvesten in ves okrvavljen na tla 25 letni posestnik Franc

man iskali v Osterčevem delu, nemara res ni moglo biti, če je skladatelj hotel biti veren tekstu. Takšno razpazčenje namreč neizogibno stedi iz samega besedila, vendar pa avtor ni prav storil, ko je šli taki enaka razpoloženja postavil drugo poleg drugega, ne oziiraje na ne učinkovitost takega postopanja. Eno, prav v tem se zopet kaže skladateljeva duša, ki ji ni mar za nikak vnanji učinek, marveč ustvarja iz sebe z nezadržnim vzgornom in intuicijo.

Ce torej abstrahiramo to majhno slabost pri iskanju logično potrebnih kontrastov, moramo priznati, da je Ošter izdal svojo delo z mnogo znanja in toplote. Zdi se, da je polagal največjo važnost na pevski delež, ki se pri njem vedno razvija na široko in ki ima v mehkih in finem zvoku godalnega kvarteta svoj adekvatni naslon. Godalni kvartet posega kdaj pa kdaj samostojno v delo, na drugih mestih pa ga samo tolmači; zdaj ga ilustrira, zdaj zopet inspirira. Ošter je pravilno občutil, da mu zvok godalnega kvarteta daje za Gradnikovo liriko najsubtilnejše ozadje, a njegovo vživetje v razpoložensko vsebino pesmi mu je narekovalo žal premalo kontrastov v izrazu. V ostalem ej občinstvo simpatično sprejelo to zanimivo skladbo.

Ziga Hirschler.

„Življenje in svet“ v novem letniku

Pravkar je izšel prvi zvezek sedemnajste knjige priljubljenega ilustriranega tednika »Življenje in svet«. — Z literarnega področja priobčuje med drugim novo daljšo prozo Cvetka Golarja »Zgodba o Krevsrovem

AGRIPPA

je kartoteka brez kartonov ali knjiga brez posebnega indeksa. Najpopolnejši pripomoček pri vsakem knjigovodstvu. Nudi vam sigurno in brzo kontrolo ter prihranek na prostoru. Praktična navodila in pojasnila daje brezobzorno knjigovodstvo trdke

M. TIČAR

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1. Obenem vam ta trdka priporoča svojo veliko zalogo raznih trgovskih knjig in vseh pisarniških in tehničnih potrebščin.

Stern iz Planice št. 6 pri Framu. Zadolbi je smrtno nevarno poškodbo z nožem v vrat. Nezvestnega so ga prepeljali v mariborsko splošno bolnico.

a— Posledice noža. Ko je šel na božični večer k polnočnici iz Orašnje k Sv. Janžu na Dravskem polju 27 letni posestnik sin Janez Forstnerič, ga je napadel neznan napadalec in mu zasadil nož v desno plečo. Isto noč je v Framu napadel neki kmečki fant 25 letnega posestnika ga sina Mihaela Turnerja in mu s kolom prebil lobanjo. Oba napadence se zdravita v mariborski bolnici.

Iz Celja

e— Božičnica v celjski bolnišnici. Kakor vsako leto, je uprava javne bolnišnice v Celju tudi letos priredila lepo božičnico za deco in bolnike, ki so preživeli božične dni na zdravljenju v bolnišnici. Z oblekami in perilom je bilo obdarovanih nad 30 otrok. Za vse bolnike pa je bilo v izdatni meri poskrbljeno za praznične priloge in prehrano, za kar gre zahvala velikodušnim dobrotnikom, ki so k temu pripomogli v blagu in denarju. V nedeljo popoldne sta priredila celjski Sokol in »Soča« lepi božični z obdaritvijo revnih otrok.

e— Mladenci, rojeni 1. 1915., ki stanejo v občini Celje — okolica, se ne glede na pristojnost pozivajo, da se do 21. januarja prijavijo v občinski uradu na

Bregu v popoldanskih urah zaradi vpisa v rekrutne spiske.

e— Obnova brvi čez Voglajno. Mestna občina namerava obnoviti gornji del nosilne konstrukcije brvi čez Voglajno, ki tvo ri prometno zvezo Masarykovo nabrežje — Cesta na grad. Osnutki proračuna in za devni načrti so na vpogled pri tehničnem oddelku mestnega poglavarstva dneвно med 10. in 12. dopoldne. Ponudniki naj oddajo pravilno kolkovane ponudbe na naslov mestnega poglavarstva v zaprtim ovoju z označbo »Ponudba za obnovo Voglajnske brvi« najkasneje do 28. t. m.

e— Občinski urad za Celje — okolico poziva vse lastnike biciklov in fajakarskih voz, da dvignejo takoj v občinskem uradu tiskovine za prijavo biciklov za 1. 1935.

e— Umrl je na štefanovo na Bregu 12 pri Celju znani posestnik in gostilničar g. Ivan Radej, oče sodnika gospoda Antona Radeja Pokojnik je bil značajan naroden mož. Pogreb bo v soboto ob 15. iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. Časten mu bodi spomin, žalujočim iskreno sožalje!

e— Zopet ukinitve toka. Falska električna brva v nedeljo 30. t. m. od 8. do 12. ukinila dobavo toka za Celje in okolico.

e— Dve tatvine. V nedeljo okrog 21. je nekdo ukradel dimnikarskemu pomočniku Viljemu Čoncu v Celju med večerjo v neki gostilni plašč in kljub v vrednosti 800 dinarjev Storiča so v ponedeljek izsledili v osebi brezposelnega zidarja Zdenka Drapčinskega iz savske banovine in ga izročili sodišču. V noči na štefanovo so bile nekemu gluhojemu v nekem hlevu, kjer je prenočeval z raznimi brezposelnimi, ukraden žepna ura, vredna 200 Din, žepna svetilka in prazna denarnica. Tudi v tem primeru je bil storilec izsleden že drugi dan v osebi brezposelnega delavca Antona Š. iz Šmarja pri Jelšah. V obeh primerih so ukradeno blago našli in ga vrnili lastnikom.

e— Mestno parno in kadno kopališče bo v ponedeljek 31. t. m. vased odprto.

e— Obnovite takoj sreče drž razredne loterije v podružnici »Jutraz« v Celju.

e— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni vefilm »Dirizibla« in zvočna predigra.

Gospodarstvo

Poslovanje zavarovalnic v preteklem letu

Nedavno smo na tem mestu podali kratko sliko poslovanja zavarovalnic v panogi življenjskega zavarovanja v preteklem letu. Sedaj objavlja g. Vladimir Rosenberg v beograjskem »Privrednem pregledu« zanimive podatke o celotnem poslovanju zavarovalnic v lanskem letu na podlagi statistike ministrstva za trgovino in industrijo.

V letu 1933. smo imeli v Jugoslaviji 24 zavarovalnic, in sicer 14 domačih in 10 podružnic inozemskih zavarovalnih društev. Vse te zavarovalnice so imele v državi 33 podružnic. Od skupne bilance vsote teh 24 zavarovalnic v višini 1184 milijonov Din odpade na domače zavarovalnice 718 milijonov ali 61 odst., na podružnic inozemskih zavarovalnic pa 466 milijonov ali 39 odst. Domače zavarovalnice prevladujejo v elementarnem zavarovanju, kajti od skupnega računa izgube in dobička v elementarnem zavarovanju odpade 81 odst. na domače zavarovalnice in 19 odst. na tuje; v življenjskem zavarovanju pa prevladujejo inozemske zavarovalnice, kajti od skupnega računa izgube in dobička v življenjskem zavarovanju odpade na inozemske zavarovalnice 62 odst., na domače pa le 38 odst.

Od 10 podružnic inozemskih zavarovalnic so 3 avstrijske, 2 italijanske, 2 francoske, 2 angleške in 1 švicarske. Pri tem pa odpade največji del poslova na podružnice italijanskih zavarovalnic, kajti od skupne bilance vsote vseh podružnic inozemskih zavarovalnic v naši državi odpade 46 odst. na italijanske, 39 odst. na avstrijske, 13 odst. na francoske in 2 odst. na angleške. Skupna bilanca vseh 24 zavarovalnic v naši državi izkazuje 17 milijonov Din gotovine, 199 milijonov naložb pri denarnih zavodih, 216 milijonov naložb v vrednostnih papirjih, 252 milijonov naložb v nepremičninah in 221 milijonov naložb v posojilih. Glavnica vseh teh zavarovalnic znaša 614 milijona Din, zakonski rezervni

fond 14,2 milijona Din, ostali fond pa 19,2 milijona Din; premijske rezerve (skupaj z delom rezerv pozavarovalcev) so izkazane v bilanci v višini 831 milijonov, od tega odpade 638 milijonov na lastni del rezerv. Primerjava števil za leto 1933. z ustrežajočimi številkami za leto 1932. ni v celoti mogoča, ker niso na razpolago popolni podatki. Gibanje poslovanja pa je vidno tudi iz podatkov, ki so zbrani za večino zavarovalnic in ki predstavljajo 90 odst. skupnega posla. V tej statistiki vidimo, da se je postavka nepremičnin povečala od 214 milijonov v letu 1932. na 226 milijonov v letu 1933. Hipotekarna posojila so narasla od 48 na 55 milijonov, posojila na menice od 138 na 162 milijonov, gotovinska sredstva in naložbe pri denarnih zavodih pa od 97 na 107 milijonov.

Dohodki od premij so v letu 1933. znašali pri vseh zavarovalnicah 345 milijonov dinarjev, od tega lastni premijski dohodki 207 milijonov. Od te zadnje številke 207 milijonov odpade na premije v elementarnem zavarovanju 84 milijonov in na premije v življenjskem zavarovanju 123 milijonov. Ostale dajatve zavarovalcev so znašale 37 milijonov, dohodki od imovine zavarovalnic pa 47 milijonov. Izplačane škode so v lanskem letu znašale 46 milijonov, izplačane dospele glavnice v življenjskem zavarovanju 29 milijonov, za odkupljene police pa so zavarovalnice izplačale 37 milijonov.

Domače zavarovalnice so v celoti zaključile z dobičkom 9,1 milijona Din (10,6 milijona dobička in 1,5 milj. izgube), inozemske pa z izgubo 2,9 milijona Din (3,4 milj. dobička in 6,3 milj. izgube). Pet domačih zavarovalnic je lani plačalo za dividende 2,650.000 Din na glavnico 27 milijonov Din, tako da znaša dividenda povprečno 10 odst.; ostalih 9 zavarovalnic z glavnico 27,5 milijona Din pa ni plačalo dividende.

Stanje Narodne banke

Najnovejši izkaz Narodne banke od 22. decembra zaznamuje znatnejše spremembe. Zlata in devizna podlaga se je zmanjšala v tretji četrtini decembra za 36,5 na 1942,2 milijona Din, istočasno pa so devize, ki se ne vstjejo v podlago, narasle za 44,6 na 111,1 milijona Din, tako da je nazval znatnejšemu zmanjšanju podlage skupna vsota podlage in deviz izven podlage narasla za 8 milijonov Din. Devize izven podlage so v tem izkazu dosegle izredno visoko stanje, kakršnega nismo za beležili od jeseni 1931. Zmanjšanje rezerv, ki so se celo povečale za 1,6 na 1825,9 milijona dinarjev, dočim so devize v podlagi nazadovale za 38,2 na 116 milijonov Din. Kakor običajno sredi meseca se je zaloga kovane denarja v niklju in srebru povečala za 23,4 na 242,2 milijona Din. Posojila kažejo nadaljnje nazadovanje. Menična posojila so se skčila za 6,1 na 1561,3 milijona Din, lombardna posojila pa za 0,2 na 235,8 milijona Din.

Obtok bankovcev se je v tretji četrtini decembra skrčil za 31,0 na 4238,0 milijona dinarjev. Tudi obveznosti na pokaz so se zmanjšale za 79,9 na 1215,5 milijona Din. V posameznih računih je tu prišlo do znatnejših sprememb. Obveznosti na pokaz po različnih računih, kjer so knjiženi klirski dinarji, so nazadovale za 114,0 na 514,9 milijona Din; istočasno pa so narasle obveznosti z rokom za 57,2 na 876,3 milijona Din in razna pasiva za 98,2 na 414,3 milijona Din. Te znatnejše spremembe so očividno posledica prenosa dela klirskih dinarjev z računa obveznosti na pokaz na druge račune, kar je v skladu s ponovno na tem mestu izraženim naziranjem, da te postavke ne spadajo v obveznosti na pokaz, za katero je potrebna zlato in devizno pokritje. Kritveno razmerje je ostalo v glavnem nespremenjeno in znaša kritje obtoke bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah 35,62% (po zadnjem izkazu 35,56%). kritje v samem zlatu pa 33,48% (32,78%)

Kupuj domače blago!

Gospodarske vesti

— Obdavljenje latentnih rezerv. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal navodila glede prijavljanja in obdavljenja latentnih rezerv. Vsa podjetja, ki imajo latentne rezerve v aktivah ali pasivah bilance, so bila dolžna v letu 1934 predložiti posebne prijave s kalkulacijami, po katerih so bile te rezerve ugotovljene. Podjetja, ki do sedaj še niso predložila davčnim oblastem bodisi pozitivne ali negativne izjave, se morajo takoj pozvati, da predložijo te izjave. V nasprotnem primeru se bo s pregledom knjig ugotovil obojetelj te rezerv in se bo uvedlo kazensko postopanje. Davčna oblast mora objaviti latentna rezerva preizkusiti in primerjati s kalkulacijami in drugimi podatki. V primeru, da podjetje ni predložilo podatkov, iz katerih je razvidno, na kakšen način je nastala rezerva, mora davčno oblastvo zahtevati manjšajoče podatke. Na podlagi zbranih podatkov bo davčno oblastvo pregledalo knjige podjetja in ugotovilo točnost prijavljenih latentnih rezerv, ki jih bo potem nedvorno od odmere družbenega davka za leto 1934 obdavčilo s 6% davkom na osnovi posebnega odloka, proti kateremu bo možna pritožba na finančno direkcijsko v teku 30 dni. Prav tako se bo ta 6% davek odmeril na latentne rezerve, ki so bile na podlagi pregleda ugotovljene pri podjetjih, ki so dala negativno izjavo in pri podjetjih, ki sploh niso priložila izjave. Istočasno se bo uvedlo proti podjetju kazensko postopanje zaradi utaje davka. Enako se bo postopalo pri podjetjih, ki so predložila nepravilno prijavo, bodisi da so rezerva prijavila v manjšem iznosu, ali pa da so katerokoli rezervo zamožljiva. Posebni odloki o odmeri 6% davka na latentne rezerve so podvrženi predenzuri od strani finančne direkcije, nakar se morajo dostaviti finančnemu ministertvu v cenzuro. Navodila na koncu opozarjajo davčne uprave, da morajo posvetiti posebno pažnjo podjetjem večjega obsega, kakor tudi podjetjem, katerih dejavnost se nahaja v rokah malega števila delničarjev ali podjetjem, ki pripadajo domačim ali tujim koncernom ali kartelom.

— Izvozna odprava blaga. Finančno ministertvo je onazilo, da so nekatere carinarnice opravljale izvozne odprave blaga v po-

samezne države, ki kot namembne države niso bile označene v potrdilih o zavarovanju valute. Ker tako ravnanje nasprotuje devizno — valutnim predpisom, je finančno ministertvo odredilo carinarnicam, naj izvozne odprave izvrše samo v tiste države, za katere velja potrdilo o zavarovanju valute.

— Pobiranje takse na kavčije. Z razpisom od 26. marca t. l. (št. 2471) je ministertvo financ odredilo, da se od onih podjetnikov, ki so položili kavčije, pa se pozneje iz kateregakoli povoda niso udeležili licitacije, pobere od iznosa kavčije taksa po tar. post. 170. taksne tarife, ker se z ozirom na to, da se licitacije niso udeležili, ne morejo smatrati za licitante po zakonu o državnem računovodstvu. Z nadaljnjim razpisom od 26. novembra t. l. (št. 96623/III) pa je ministertvo to tolačenje popopolnilo v toliko, da se taksa ne pobere na kavčije, ki se dvignejo pred licitacijo, ampak samo na one, ki jih hrani državne blagajne po končani licitaciji, ako se podjetnik, ki jo je položil, ni udeležil licitacije.

— Sklepi seje Zemaljskega saveza gostinskih združenj. Pretekli teden je zasedal odbor Zemaljskega saveza gostinskih združenj v Beogradu, ki je po štiridnevni razpravi formuliral zahteve v posebni spomenici, ki je bila predložena na merodajnih mestih. V spomenici se zahteva poleg revizije letošnje odmere davkov med drugim, da se goštinska stroka izloči iz trgovinske stroke in se proglasi kot posebna stroka. S tem v zvezi naj se ustanovi prislilna združenja gostinske stroke ločeno od združenj trgovcev. Nadalje zahteva spomenica, da se povsod, kjer to še ni izvršeno, ustanovi pri zbornicah gostinski odseki. Na koncu podarja spomenica potrebo nujne sanacije gostinstva, zlasti hotelirstva. V ta namen naj se skliče posebna strokovna konferenca.

— Dobava. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. januarja ponudbe glede dobave 300 komadov žicovodnih kolen in 1450 kg jekla, strojni oddelek pa do 6. januarja ponudbe glede dobave električnega materiala. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 3. januarja ponudbe glede dobave raznega pisarniškega materiala, do 5. januarja pa glede dobave 6 akumulatorskih baterij. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 10. januarja ponudbe glede dobave armatur, 80 komadov klin-gerit-stekla 475 kom. sadnih sadik, 1000 kilogramov cilindričnega olja, 50 plošč angleške pločevine, 40 kom. termometrov in 2 kopalni kadi. Direkcija državnega rudnika Ugljenik sprejema do 10. januarja ponudbe glede dobave 55 kg suhih barv 50 kilogramov cinkovega belila, 10 kg kjele, 5 kg kolofonije, 20 kg solne kisline in 25 litrov špirita razne žice, podložnih plošč, vrč od jute itd. — Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 10. januarja ponudbe glede dobave 100 kg bele kovine za ležaje. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 12. januarja ponudbe glede dobave 2000 komadov pil.

Borze

27. decembra

Na ljubljanski borzi so oficialni tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni, le London se je za malenkost dvignil. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi nadalje 8,10 do 8,20 (v Zagrebu 8,15). V zagrebškem privatnem kliringu je bil še promet v angleških funtih po 226,87 in v grških bonih po 29,75, dočim so se španske peze nudile po 5,55, madžarski pengi pa po 8,75.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda trgovala nespremenjeno po 336,50 in 337 (v Beogradu po 337,50). V 6 odst. begluških obveznicah je tendenca čvrsta in je bil zabeležen promet po 57,50. V ostalem je prišlo do zaključka v 8 odst. Blairvemu posojilu po 63 in v delnicah Trboveljske po 97,50 in 100.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2309,63 — 2320,99, Berlin 1368,60 — 1374,40, Bruselj 800,10 — 804,04, Curih 1105,85 — 1111,35, London 168,31 — 169,91, Newyork 3385,28 — 3413,54, Pariz 225,36 — 226,47, Praga 142,74 — 143,60, Trst 291,69 — 294,09 (premijsa 28,5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8,10 do 8,20.

Curih. Pariz 20,37875. London 15,24, Newyork 308,6250, Bruselj 72,50, Milan 26,42, Madrid 42,25, Amsterdam 208,90, Berlin 124, Dunaj 57,50, Stockholm 78,60, Oslo 76,60, København 68,05, Praga 12,8875, Varšava 58,35, Atene 2,90, Bukarešta 3,05.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 12,30, London 26,62, Milan 46,05, Newyork 537,88, Pariz 36,60, Praga 21,86, Curih 174,35 100 S v zlatu 128 S pap.

Elektr.

Ljubljana. Vojna škoda 336 — 338, 7% investicijsko 70 — 71, 8% Blair 63 — 64, 7% Blair 55 — 57, 7% Drž. hipotekarna banka 64 — 66, 4% agrarne 40 — 41, 6% begluške 56 — 57.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 336 — 337, za februar 337 — 339, 7% investicijsko 70 — 71,50, 4% agrarne 40,50 den., 7% Blair 56,25 — 57,50, 8% Blair 62,50 do 64, 7% Drž. hip. banka 64,50, 6% begluške 56,75 — 57; delnice PAB 228 do 230, Trboveljske 97,50 — 100.

Beograd. Vojna škoda 337 — 338 (337,50) za januar 338 — 338,50 (338,50), za februar 338,50 — 339,50 (339), 7% investicijsko 71 do 71,50, 4% agrarne 41,50 — 42,50, 6% begluške 57,50 — 57,60 (57), 8% Blair 62,50 do 66 (65), 7% Blair 56,25 — 57 (57), 7% Drž. hip. banka 64,50 den., Narodna banka 4650 — 4700, PAB 228 — 229 (236, 228).

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12,90, Državne železnice 19,30, Trboveljske 13,70, Alpine-Montan 10,37.

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 27. decembra. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 99,75, za julij 93,6250; koruza: za maj 90, za julij 86,75.

+ Winnipe, 27. decembra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 78 3750, za maj 83,25.

+ Ljubljanska borza (27. t. m.) Tendence za žito je bila mirna. — Nudi se (vse fco nakladalna postaja): pšenica: baška, 79 kg, gornjebanatska, 77/78 kg in srem-ska, 78/79 kg 108—110, dolnjebanatska, 77/78 kg 106—108, slavonska, 78/77 kg 114—116, potiska 78/79 kg 116—118; koruza: baška 60—62, sušena 68—68; banatska 58 — 60; sušena 63 — 65; moka: baška ali banatska »0« brez protinetnega davka 175 — 195; baška »2« 100 — 175; »5« 140 do 155.

+ Novosadska blagovna borza (27. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet srednji. Pšenica: baška okolica Nov. Sad Sombor, srednjebanatska in gornjebanatska, srem-ska in gornjebanatska, 105 — 107; baška ladja Tisa 114—116; ladja Begej 113—115; slavonska

112—114, južnoban. 104—106. Oves: baški in srem. 76—78, slavon. 81—83; baški ladja 84 — 86. — Rž: baška 105 — 107. — Jčemen: baški, srem-ski, 65/66 kg 105 — 107,50; jari, 67/68 kg 125 — 127,50. — Kuruza: baška in srem-ska 57—59; za januar 59—60; sušena 63—64; banatska 54—55; sušena 60 do 62; srem. ladja 72—73. Moka: baška in banat (v oklepajih srem, slavon.) »0« 100—170 — 190 (167,50 — 177,50); »2« 150 — 170 (147,50 — 157,50); »5« 130—150 (127,50 — 137,50); »6« 112,50 — 122,50 (110 — 120); »7« 100 — 105 (100 — 105); »8« 90 — 95 (90 — 95). — Otrubi: baški, srem-ski 69 — 71; banatski 68 — 70; baški ladja 79—81. — Fižol: baški, srem-ski beli 127,50 — 130.

+ Budimpeštanska termimska borza (27. t. m.) Tendence prijazna. Pšenica: za mare 16,87 — 16,88, za maj 16,78 — 16,79; koruza: za maj 11,23 — 11,24

VINO

+ Vinsko tržišče. (27. t. m.) Tudi december ni prinesel zaželenega razvoja v vinski kupčiji zaradi vsestranskega pomanjkanja konzuma. Nakupovalo se je po malem, dočim so bile vagonске pošiljke v naši banovini prav redke. Zaradi tega niso cene nič poskočile, marveč so ostale stalne ter ponekod celo pomajajo. Začasno imajo še vedno rdeča vina prednost pred belimi ter cena vina izpod 5 Din pred dražjimi nad 5 Din. Domača vina od 3,50 do 4,50 Din dobijo še najhitrejšo kupca. Veliko konkurenco domačim vinom delajo banatska in dalmatinska vina, ki gredo po kvaliteti in jakosti od 9 do 11 odst. po 1,60 do 2 Din ter dalmatinska v jakosti 11 do 13 odst. po 2 do 3 Din liter. Vinogradniki, ki svojega vina do sedaj še niso prodali, so sedaj v zadregi, ker morajo

Javna ubožnica v kamniškem srezu

Kamnik, 22. decembra.

Na zadnji občinski seji je župan g. Kratnar poročal o uspehu komisije, ki si je ogledala prostore za postavitev spomenika vojnim žrtvam. Za Majstrov spominsko ploščo in za vsaditev spominske lipe. Lipo so zasadili z lepo slovesnostjo na praznik uedinjenja nad Samčevim predorom na zelenem trikotju pred poslopjem mestne občine, slavnostni govor pa je imel župan g. Kratnar. Za spomenik vojnim žrtvam je komisija izbrala prostor pred pokopališčem pri veliki lipi.

Pri obravnavanju prošnje kranjske občine za sodelovanje Kamnika pri zgradbi velike javne bolnišnice v Kranju, je občinski odbor podal ugotovitve, da Kamnik ni zainteresiran na kranjski bolnišnici, ker nima s Kranjem nobene zveze. Z Ljubljano pa vsak dan enajst. Ob tej priliki je član uprave poslanec g. Anton Cerer apeliral na občinski odbor, naj se Kamnik na drug način oddolži spominu nepozabnega kralja Aleksandra. Omenil je socialne prilike na našem podeželju, kjer je ponekod prav lahko poskrbljeno za občinske rezeve. Po večini so na stara leta obsojena, da se potikajo od gospodarja do gospodarja, ki so jim dolžni nuditi stredo in hrano za nekaj dni. Kakor v Litiji, bi bilo zato tudi v Kamniku potrebno prirediti akcijo za ustanovitev velike javne ubožnice za ves kamniški srez. S tem bi na zelo primeren način rešili perečo socialno vprašanje in bi najlepše počastili spomin vladarja. Za ustanovitev ubožnice bi prispevale vse občine kamniškega sresa, v njej pa bi lahko dobili na stara leta zatočišče vsi ubožci, ki jih občine danes težko oskrbujejo. V veliki javni ubožnici, ki bi jo vzdrževal ves srez, bi bilo oskrbovanje mnogo cenejše, zato bi bil ta način rešitve primernejši, kakor pa zidanje manjših ubožnic v posameznih občinah.

Predlog poslanca g. Cererja je našel splošno odobranje in izmed občinskih odbornikov je bil takoj izvoljen štiriclanjski odbor, ki bo proučil to vprašanje do vseh podrobnosti in zbral potrebne podatke ter sklical sestanek zastopnikov vseh občin kamniškega okraja. V odbor so bili izvoljeni župan g. Kratnar, banski svetnik g. notar Zevnik, poslanec g. Cerer in občinski odbornik g. Skala.

Smučarski izleti

Bomo kaj kmalu zagledali sneg? Božič brez snega, je kakor poletje brez solnca; zato ga vsi željno pričakujemo, posebno pa oni, ki jih vleče na smuk. Smučanje se je v zadnjih letih razširilo med vse vrste ljudi, med stare in mlade. Posebno mladina kar ne more pričakati bele opojnosti, željno se ozira v prihod, kjerkoli so zavite v belo odelje. Vse križem se je pogovarjalo, kam jo bodo mahinili za praznike; in še zdaj ugibajo, kako in kam bi se dali. Pa si ogledimo nekaj izletov, ki so nam na razpolago. Mi-sliji moramo pa tudi na to, da skuša dandanes vsakdo s čim manjšimi stroški doseči čim več.

Podajmo se najprvo proti severu, s kamničano. Pred nami je cela vrsta planin, belih, lesketajočih se v solncu, oko se kar ne more ločiti od njih. Prvi izlet je Velika planina. Pot ni huda in kmalu zagledamo celo kopico koč, vse so skoraj skrite pod snegom. Možno je z Velike planine napraviti celo kopico izletov: v Dol, na Malo planino, Gojsko planino. Vsem, ki so bili na tem kraju, ostane vsekakor v spominu takozvana Tiha dolina, kjer je po navadi najdalje in najboljši sneg in ker ni skoraj nikdar vetra, ki tako rad razsaja okoli koč.

V kamniških planinah je dalje eden izmed najbolj priljubljenih izletov Kravace. Lep dom stoji na njem, pod njim so zopet razstresene planinske kočice dveh pašnikov zadrug, kriške in Jezerke planine. Če se ozremo s Kravaca okoli, nas zadržita Kočna in Grintovec, ki se zdita čisto blizu. Bela Košta leži pred nami, Juljske planine, Storžič, vse se nam odpre. Ti dve turi, namreč Kravac in Velika planina sta splošno znani in kaj lahko dostopni. Pa Korosice tudi ne smemo zanemariti, vendar ta pride v poštev le bolj mladim, kajti tamkaj leži sneg zelo dolgo, dostop pa je nekoliko težav. Kamničani imajo tudi močno v časih Menino planino, kjer stoji sedaj nova kočica.

V Juljske planine se tudi čisto dvignejo navdušeni smučarji. Vsem je gotovo že poznana Planica. Vršič. Stele in tako dalje, zato teh ne bi posebno jemal v poštev. Ena izmed veličastnih tur v Juljskih planinah je Staničeva kočica in Kredarica. Do Kranjske gore se pripelješ z vlakom; pot gre spocetka po ravnem preko gozdov, kmalu zagledaš pred seboj Zasiško planino z lepimi kočami. To je Dolnja Krma. Pozneje se svet dvigne, na levi in desni kipe strme planine v nebo.

URANKREMA

Vsa napravi lepo in mlačo. — Igladi hrupavo kolo. — Odstrani lišaje. Priporoča se smučarjem, molkim pred in po brijtu in za ogrevanje otrok. — Mala škata stane 5 Din, velika pa 12 Din. 10891

vsa vina pretočiti in jih ločiti od jesenske gošče ter čakati na zopetno oživiljenje kupčije tja do marca—aprila.

ZIVINA.

+ Mariborski živinski sejem. Na sejum dne 24. t. m. je bilo prignanih 5 konj, 8 bikov, 48 volov, 157 krav in 7 telet, skupaj 225 glav, prodanih pa je bilo 97 glav. Cene so bile: debeli voli 2,75 — 3,50 Din, poldebeli 2 — 2,25, plemeniti 2,50 — 3, bik 2 do 2,50, krave debele 2,50 — 2,75, plemenite krave 3 — 2,25, klobasariče 1,50, molzine in breje krave 2,50 — 3, mlada živina 2,75 — 3, teleta 3,50 — 4,50

— Na zadnji živinski sejem v Ptuj dne 18. in 1

Nova zvezda

Kako pozno doznavamo za katastrofe v vesoljstvu — Največja „nova zvezda“, ki so jo astronomi odkrili v zadnjih štirinajstih letih

Kakor smo te dni na kratko že poročali, so astronomi v ozvezdju Herkula odkrili novo zvezdo. Prej ni bilo tam nič posebnega, kvetjemu kakšna zvezdica desetega ali enajstega razreda, kakršne navajajo samo najbolj natančni zvezdni katalogi. Hipoma pa se je pojavila zvezda, ki se da dobro opaziti že s prostim očesom na severnem nebu med zvezdo »Joto« v Zmaju in žarečo Vego.

Kaj pomeni nova zvezda? Nje nenadni pojav nam sporoča, da je ena izmed neznanih zvezdic, ki jih običajno niti ne opazijo, dobesedno eksplodirala in se zasvetila v žareči svetlobi. V Greenwichu so spektrum nove zvezde že fotografirali in odkrili v njem posebno znake vodika in kalcija, znamenje, da sta ti dve prvini pod silnim pritiskom privleli iz zvezdne notranjosti in zgoreli. Ta svetovni požar bo trajal kakor običajno, še nekaj časa v vsej

svoji divjosti, potem pa bo polagoma ugasnil. Zvezda bo zgorela in po njej bo ostala samo še z najmočnejšimi teleskopi vidna sled. Sicer pa, če hočemo biti prav natančni, lahko povemo, da je ta katastrofa na nebu že davno konec. Če jo šele sedaj vidijo naše oči, je to le posledica velikanskih razdalj, ki nas ločijo od nje in ki jih celo svetlobni žarki premerijo v dolgoletnih potovanjih. Eksplozija, ki so jo opazili astronomi te dni, se je v resnici primerila že pred dolgimi leti, a svetlobni žarki so nam jo šele zdaj sporočili.

Po 14 letih je to prva izmed »novih« zvezd, kar so jih odkrili in ki postanejo vidne ob času, ko jih doleti podobna katastrofa. To ni niti ena izmed posebno značilnih novih zvezd. Bile so prej takšne, ki so zagorele še z vse drugačnim sijajem in ki so svojo barvo v kratkem času spreminile od najbolj bleščeče se beline v najtem-

nejšo rdečino. V starih časih so takšne zvezde zbujale veliko strahu in pripisovali so jim prilično isti zločesti pomen kakor repaticam. Danes vemo, da so bili to izrodki praznovanja, vendar pa so nam značilno opozorilo na možnosti, ki jih skriva v sebi celo ugašajoča nebesna telesa. Kaj bi bilo n. pr. z nami, če bi se našemu soncu primerila takšna nesreča ter bi končala z eksplozijo?

Francoska palma za na grob kralja Mučenika

Francoski poslanik v Beogradu Naggiar s svojim poslatištvom s palmovo vejo iz Francije za na grob kralja Zedinitelja na Oplenu

Naočniki Waleskega princa

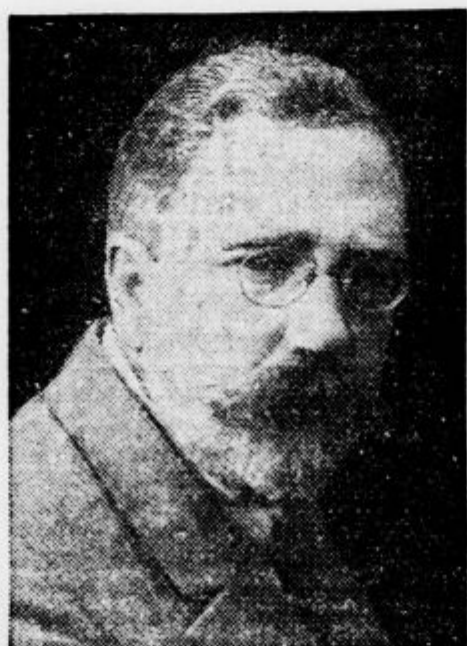
Vpliv, ki ga imajo člani angleške kraljeve hiše na modo, je naravnost čudovit, za »ljude na kontinentu« skoraj nerazumljiv. Zadnji epohalni dogodek v tem pogledu je ustvaril princ Waleski, ki je pred kratkim govoril na nekem mitingu. Sam se brkone ni zavedal dalekosežnosti svojega dejanja, toda ko se je pripravil, da spregovori, in je izvel iz žepa naočnike, je cela vrsta možakarjev, ki so hoteli prej prikriti svojo kratkovidnost, storila isto tako, in danes ima angleška optična industrija pravo visoko konjunkturo, kar se tiče naočnikov. Angleži so vanje naravnost zaljubljeni.

Ali bo nova stara moda segla tudi na kontinent? Težko je prerokovati, toda čudno bi ne bilo, saj so kontinentalcem že dovoljkrat posnemali angleške modne domisleke. Spominimo se n. pr. na navzgor obrnjene robe hlačnic. Od kod izvira ta povsem nepotrebna in neumljiva zadeva pri moških hlačah? Enostravno od tega, da si je kralj Edvard VII. nekoč v dežju in blatu zavihal konca hlačnic navzgor, da se mu ne pomazeta. Potem pa je na to pozabil in je prišel takšen v London. Drugi dan so morali londonski krojači vsem hlačam zavihati robce navzgor, čeprav je sijalo sonce in tako je ostalo do današnjega dne.

V boljševisko prognanstvo
Zaradi umora Stalinovega prijatelja Sergeja Kirova je sklenila ruska vlada uporabiti najostrejšo odredbo proti nevidnim silam, ki so organizirale ta zločin. V prognanstvo bosta morala

Zinovjev o katerem je dokazano, da je imel zveze s morilci, in pa

Kamenev bivši ruski poslanik v Rimu ter prve čase eden najvidnejših predstavitev rdečega režima v Rusiji

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

PRAVKAR IZISLA STEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVILJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PROBUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Naslovna slika: V SREŽU IN SNEGU (Foto)

Slika na ovitku: ELO JUSTIN: V NOVO LETO

NEUMRLJIVE STANICE (Kaj pravijo biologi o smrti — Po razpr. dr. L. Spertinga) — NASTANEK CASOVNIH ŠTETILJ (Kolikokrat se je svetovna zgodovina začela s »novim letom« — H. V.) — Dr. Anton Debeljak: SKOZI CRNO GORO IN CRNOGORICO (1) — KAKO PESNIK USTVARJA — ZAKAJ NE IZKRAVIMO — ELEKTRIKA IN ENERGIJA (Ert) — NOVO LETO NA ZEMLJEVIDU (tk) — Cvetko Golar: ZGODBA O KREVSOMEM JURJU (1) — DR. STANKO JEŽIČ: UVOD U ILIRSKI POKRET I NJEGOVU KNJIZEVNOST (A. D.) — Essad beg: ZAROTA ZOPER SVET (1) — ESKIMI IN CIVILIZACIJA (Colin - str.) — STRUPENE KUŠČARICE — ZENSKA ODISEJA (N. K.) — TEHNIČNI OZORNIK (Hišni telefon - tma — Dajnogled, merilec visokih temperatur - tma — Kmetijstvo in tehnika - tma) — CLOVEK IN DOM (Manj pohištva, več prostora) — ŠAH — ZA MISLEČE GLAVE — IZ MODERNE MEDICINE — NEKAJ ZA VSE — Na platnicah: HUMOR — KRIZALJKA — ANEKDOTE

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5, in stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din. Posamezni zvezki se dobijo po 2 Din.

TELEFON števil: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Antimon se draži

Kaj neki naj to pomeni?

V zadnjem času je cena antimona zelo narasla, na Angleškem n. pr. v enem samem dnevu za 7 funtov šterlingov pri tomi. Prej je veljala ta kovina na londonskem kovinskem trgu 67 in pol funta, sedaj pa 74 in pol funta. Pri tem je povpraševanje po njej s strani — oboroževalne industrije tako veliko, da normalni kupci sploh ne prihajajo več v poštev.

V rednih časih so antimon, katerega glavna ležišča so na Kitajskem, v Boliviji, Mehiki in Burmi, uporabljali za izdelovanje ležajev v strojni industriji, posebno pa za izdelovanje tiskarskih črk, ki jim

še ta kovina daje potrebno ostrino, jesnost in trdoto. V dobi, ko sta vojna in oboroževanje predmeta človeškega zanimanja, pa se ga je polastila vojna industrija, ki izdeluje iz njega šrapnele, šrapneli sestojijo normalno iz 12 odstotkov antimona in 80 odstotkov svinca in prva kovina daje drugi trdoto in probnost. To zanimanje vojne industrije za antimon pa je tudi vzrok, da je njegova cena od letošnjega januarja sem poskočila na dvakratno višino in več. To nam kaže pač jasno, da je danes glavna skrb držav nakopičiti si kolikor mogoče velike zaloge vojnega materiala.

Katastrofa „Letečega hotela“

Te dni je zgorelo blizu oaze Rutbah v Afriki holandsko potniško letalo »Douglas«. Letalo je zašlo kakšnih 18 km od imenovanega kraja v silen vihar. Ker ni bilo drugega izhoda, je pilot zaokrenil aeroplan v dobri veri, da mu bo mogoče pristati v Rutbah. Ker je bilo nede popolnoma temno, je pilot skušal pri užiganju bliškov razbrati teren, kjer bi mogel pristati. Videl pa ni dobro in se je dotaknil s črnim krilom letala zemlje. To je bilo dovolj, da je letalo strmoglavilo na tla, se prevrnilo in zgorelo. Sedem članov posadke in potnikov so našli v zgozelenem stanju.

Vlomilec in nuna

Pustolovec, ki si je z velikim uspehom osvajal ženska srca

V poletju preteklega leta se je pojavil v luksuznem francoskem kopališču La Baule eleganten, mlad človek, ki si je nadeval ime markija Rolanda de Segonzaca, se kretal v najodličnejši družbi in si osvajal ženska srca kar mimogrede. Čez nekaj časa je postala policija nanj pozorna zaradi njegovega izredno razpisnega življenja in ni dolgo trajalo, da je ugotovila njegov pravi značaj. Dognala je namreč, da ni dozdveni markiz nihče drugi nego Jules Rivet, slovit vlomilec, ki je bil navzlic svojim 24 letom že 18 krat obsojen v ječo in bi moral še dolgo sedeti v njej, da ni obenem eden izmed najbolj pretekanih begunov.

Riveta so takoj postavili pred sodnike in med razpravo je prišla na dan še romantična zgodba, ki si jo je dovolil pustolovec kot lažni marki. Med pričami je bila namreč mlada nuna, ki je s solznimi očmi povedala, kako se je kot 18 letno, neizkušeno dekle zagledala v pustolovca. Bila je ljubezen na prvi pogled, ki se je pa zanjo končala zelo nesrečno. Nekega

dne je Rivet izgubil, kmalu potem pa je stihala, da ga policija išče zaradi vloma v neki grad. To bridko razočaranje je imelo zanjo to posledico, da je vstopila v strogi red »belih žena« in se odrekala svetu.

Med tem ko je pripravevala, je sedel Rivet nemo na svojem mestu in okoli ustnic mu je igral bridki nasmeh. Vlomilec izvira iz zelo bogate in ugledne meščanske rodbine, želja po senzacijskih in pustolovstvih ga je zavedla med zločince. Sedaj bo zaključil svojo kariero na Hudičevih otokih.

A NEKDOTA

Kralj Oskar II. Švedski je obiskal neko dekliško šolo in je učenkam zastavil več vprašanj. Med drugim je vprašal neko deklico: »Kateri so največji švedski kralji?« — »Gustav Adolf, Karel XII in Oskar II.« je odgovorila deklica. Kralj se je nasmehnil mali prilizunki in ji dejal, naj bi mu povedala, katera bi bila velika dejanja njegovega vladanja. Deklica je dolgo premišljevala, postala je rdeča od zadrege in je začela nazadnje jokati: »Ne vem...« — »Nikar ne joči, otrok.« je dejal vladar tolažeč, »jaz namreč tudi ne vem.«

VSAT DAN ENA

»Moj mož ima vodenico in ne more niti stati na nogah.«

»Vidite, to je prišlo od tega, ker je tekal v dežju okrog brez dežnika.«

Državni predsednik pri otrocih

Francoski državni predsednik Albert Lebrun pogosti vsako leto izbrane otroke pariških šol. Na sliki vidimo prvega državljanca Francije s soprogo med mladino

Dnevi sončnega povratka

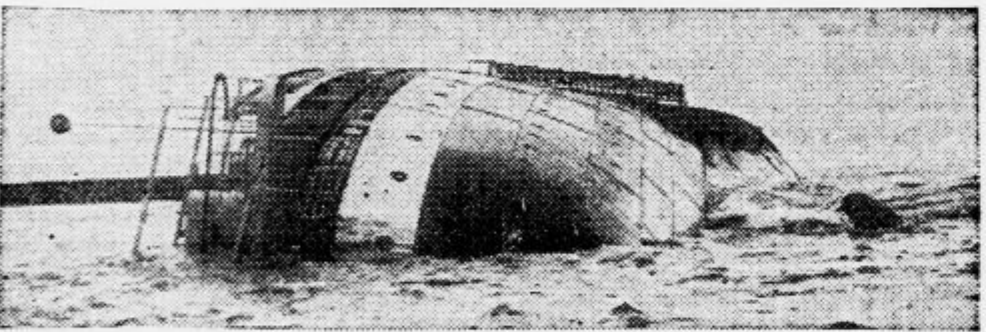
Zmaga svetlobe nad temo

V soboto 22. decembra je bil dan »zimskega sončnega povratka«. Zjutraj proti 5. je sonce namreč znova nastopilo svojo pot proti pomladi, potem ko je na svojem navidezem letnem potovanju doseglo najbolj južno točko od ravnika. Že v najstarejših časih so ljudstva, kakor Grki, Rimljani, Egipčani, Babilonci in Asirci, Kitajci in ameriški Indijanci slavili ta dogodek kot »zmago svetlobe nad temo« s posebnimi kulti.

Največji krog na nebesnem svodu, ki ga sonce opiše v svojem teku od zapada proti vzhodu v enem letu, se imenuje, kakor znano »ekliptika«. Ta krog je proti ravniku nagnjen in se ga dotika v dveh točkah, v točkah tako zvanega »enakonočja«, kjer vzhaja za nas sonce 21. marca oziroma 23. septembra, torej tedaj, ko sta dan in noč enako dolga. Na poti od ene teh točk do druge se dotakne sonce 22. junija oziroma 22. decembra še dveh točk, tako zvanih »solsticialnih« oziroma »povratnih« točk. V dnevih okrog teh dveh točk spočetka ne opazimo nobene posebne spremembe v sončni višini, šele čez nekaj časa opazimo, kako začenjajo v prvem primeru postajati dnevi odločno krajši, v drugem pa odločno daljši.

Ni čudno, da so ljudstva severne poloble poseben pomen pripisovala zimskemu solsticiju, po katerem je polagoma začela zmagovati svetloba nad čemernim mrakom poznojesenskih in zimskih dni, čeprav razvije prava zima vsaj v severnem zmerenem pasu svojo moč šele v januarju. A vendar nam daje daljšanje dni občutiti skorajšnji povratek pomladi. V dnevih zimskega povratka so se vršile že nekdanje posebne slavnosti mitično-verskega značaja in običaji teh dni so se celo še globlje zakoreninili v ljudstvih nego običaji ob času najvišjega sončnega stanja, najdaljšega dne, okoli kresa. Ko je začela rimska cerkev zmagovati nad poganskim svetom, je imela prave težave, da bi odrinila poganske običaje zimskega povratnega dne in si na koncu ni vedela drugače pomagati, nego da je v ta čas postavila božični dan, ki naj bi simbolno tudi pomenil rojstvo novega leta, zmago luči nad temo. Toda v mnogih krajih, posebno v german-skih praznujejo še danes noč od 21. na 22. decembra kot pravi povratni praznik in to z zažiganjem kresov in drugimi navadami, ki spominjajo na naše običaje kresnega dne.

Ladja se je potopila

Holandska ladja »Oranica«, ki je imela na krovu 122 potnikov in 158 mož posadke, je blizu vhoda v pristanišče Leixos trčila v portugalsko ladjo »Loandax«. Takoj po trčenju se je začela »Oranica« pogrezati. Brodolomcem so poslali na pomoč rešilne čolne iz pristanišča. Rešili so vse do zadnjega, ladjo pa so kmalu nato pogotili morskali valovi

Prekop skozi Nicaragua

Ameriški kongres razpravlja o načrtu za zgradbo novega prekopa skozi Nicaragua, ki bi veljal 722 milijonov dolarjev in ki bi bil plovec tudi za največje ladje, kakršne sedaj gradijo. Večina poslancev se baje strinja s tem načrtom, ki daje Zedinjenim državam za primer vojne možnost v najkrajšem času spraviti vse vojne brodovje iz Atlantika v Pacifik in narobe.

Ideja tega prekopa je stara, starejša nego ideja Panamskega prekopa. Že v 16. stoletju so ga imeli Španci v mislih in ko so začeli graditi Panamski prekop, so gradili obenem tudi Nicaraguaskega. Po Lessepsovem polumu s Panamskim prekopom so imeli obe podjetji v rokah Američani. Tedanji promet pa seveda ni upravičeval gradnje obeh prekopov, zato so se v ameriškem kongresu nekaj časa hudo prekalili o tem katerega naj opuste. Večina je bila že naklonjena Nicaraguaskeemu prekopu, ko je neki poslanec, nasprotnik tega načrta, segel po drastičnem sredstvu, da se je vkopal. Baš na dan glasovanja

je dobil vsak poslanec pismo s neko nicaraguaskega znakom, na kateri je bila kot posebnost dežele naslikana skupina — delujočih ognjenikov. Tako velika gradbena dela v deželi s takšnimi okoliščinami se niso videla potem nikomur več posebno varna in tako je ideja nicaraguaskega prekopa zapadla. Toda silni porast pomorskega prometa v našem času je dal Zedinjenim državam že l. 1916, priliko, da so si od tedanjega nicaraguaskega državnega predsednika, generala Diaza, za 3 milijone dolarjev zagotovili pravico za morebitno zgraditev prekopa. Danes je stvar, kakor vidimo, zopet na dnevnem redu.

Zavarovani rokopisi

Angleški Lloydski dajejo pisateljem v novejšem času možnost, da si za razmeroma nizko premijo zavarujejo celo del svoje duševne lastnine, t. j. svoja nova dela v rokopisu. Delo mora biti vsaj polovico že spisano in vsaki osem dni mora avtor zavarovalnici potem poročati o tem, kako napreduje. Čim je rokopis dogotovljen in prepisan, zavarovanje ugasne. Velja pa drugače zoper požar, vlom, izgubo itd.

SPORT

V Atenah že spet vodi Grčija

Grčija : Rumunija 2:2 (1:2)

Atene, 27. decembra. Današnja tekma med Grčijo in Rumunijo se je končala neodločeno 2:2 (1:2). Rumuni so v prvem polčasu igrali zelo dobro in tehnično popolno z dobrimi kombinacijami. V drugem polčasu je postala igra zelo ostro in je večkrat prekoračila dovoljene meje. V tem polčasu so Grki igrali z neverjetnim elanom in precej ostro, pri čemer jim je krepko pomagalo občinstvo in tudi godba, ki je svirala po izenačnem golu Grkov korčnice.

Rumuni so v prvem polčasu vodili do 15. minute 2:0. Gola so dosegli v 8. in 15. minuti. Grki so dosegli prvi gol v 17. minuti prvega polčasa. V deveti minuti drugega polčasa je sodnik prekinil igro, da se s tišino in molkom izkaže čast pokojnemu kralju Aleksandru I. Ureditelju. Grki so izenačili v 31. minuti drugega polčasa po idealno streljanem kotu. Po tem голу so Rumuni igrali nervozno. Grki so pritiskali, toda rezultat je ostal neizpremenjen.

Sodil je zelo objektivno bolgarski sodnik Došev. Po tej tekmi imajo Grki mnogo nade, da si osvoje balkanski pokal. Stanje tokč: Grki 3, Jugoslavija 2, Rumunija 1, Bolgarija 0.

Sporod ostalih tekem za balkanski pokal se je izpremenil. V nedeljo 30. t. m. bo tekma Bolgarija : Rumunija, v torek 1. januarja pa bosta dve tekmi, in sicer Bolgarija : Grčija in Jugoslavija : Rumunija.

Službena objava LZSP

Sporod zimsko sportnih prireditev LZSP za sezono 1934/35.

1. januarja 1935: Mladinska tekma v prireditvi Sm. kl. Ljubljane.

6. januarja: Kluski dan, obvezen za vse klube.

12. in 13. januarja: Prvenstvo v klasični kombinaciji za prvenstvo GZSP, obvezno tudi za LZSP, ker je obenem izbirno tekmovanje za veslovanjsko prvenstvo. Medklubska sankaška tekma pri Sv. Ani, prireditvi SK Tržič.

15. in 16. januarja: Kluski slalom, Golo brdo ali Kravace, prireditvi JASO in obenem je to tekmovanje tudi tekmovanje za prvenstvo jugoslovenskih univerz.

20. januarja: Medklubska skakalna na Mostecu in mladinska tekma za dr. Gradnikov pokal, prireditvi SK Ilirija.

22.—27. januarja: Veslovanjsko in dr. prvenstvo na Bledu: 22. januarja stafeta 5 krat 10 km, 24. januarja teka na 18 km, 25. januarja smuk, 26. januarja slalom, 27. januarja skoki, kombinacija in konkurenca. 27. januarja: Mladinska tekma v Trzinu, prireditvi SK Tržič.

2. in 3. februarja: Podaševno prvenstvo za LZSP, alpska kombinacija, smuk in slalom na Kofcah in izvedbi SK Tržiča in Slalom kluba 34.

3. februarja: Medklubska sankaška tekma pri Sv. Ani, prireditvi SK Tržič.

10. februarja: Kluska tekma na 18 km za seniore, 5 km za juniorje in dame ter skoki na Gorjušah, prireditvi Slalom klub 34. Pokalne skakalne tekme v Kamniku, prireditvi SK Kamnik. Medklubski slalom na Mrzlici, prireditvi smuški odsek SPD Trbovlje.

17. februarja: Prvenstvo Zasavja v kombinaciji, prireditvi Smuški odsek SPD Zagorje. Srednješolski slalom, prireditvi SK Ilirija. Medklubski smuk za Zeleniški pokal, prireditvi SK Tržič.

24. februarja: Medklubska tek na Golovcu, prireditvi SK Korotan. Rovanovalni memorial, medklubska tekma v skokih na Bledu, prireditvi Sm. kl. Ljubljane.

3. marca: Mednarodne skakalne tekme v Planici.

10. marca: Medklubska tekma v smučnem teku Menina planina—Gozd, prireditvi SK Kamnik. Medklubska tekma v smuku Veliki vrh—Kofce, prireditvi SK Tržič.

17. marca: Prvenstvo v klasični kombinaciji za prvenstvo LZSP, odprto za vse podaševce, na Poljudju, prireditvi Sm. kl. Ljubljane.

19. marca: Podaševne stafete za juniorje in seniore na Pokljuki. Odborniška in danska tekma v smučnem teku na Pokljuki, prireditvi Sm. kl. Ljubljane.

25. marca: Medklubska tekma v smuku z Bogatinca prireditvi Slalom klub 34.

31. marca: Medklubski slalom in eventualno klusko prvenstvo v skokih na Pokljuki, prireditvi Sm. kl. Ljubljane.

22. aprila: Medklubska slalom tekma za prehodni pokal dr. Gucklerja na Zelenici, prireditvi SK Tržič.

Pozivamo vse klube, ki dosedaj še niso javili nikakega termina za svoje prireditve, da izvedejo eno tekmo, in sicer obvezno na kluski dan, t. j. 6. januarja, in o njeni izvedbi poročajo podaševcu.

Klubi, ki bi prijavili naknadno kak termin, jim ga bo podaševac odobril le, če ne bo konkuriral z že kakšno prijavljeno tekmo. Le take tekme se bodo priznale in potrdile.

Vsi klubi, ki še niso izpolnili svojih finančnih obveznosti do podaševca, se pozivajo, da to store najkasneje do 5. januarja, sicer bomo primorani poseči po ostrejših sredstvih.

Pripise po legitimaciji za polovično vožnjo na železnici. Legitimacija stane 10 Din, ki jih mora vsak poslati v naprej. Poleg tega mora poslati tudi svojo fotografijo, podpisano čitljivo na hrbtno. Vse prijave za legitimacije je pošiljati preko svojega kluba, in sicer vsak teden najkasneje do srede, sicer legitimacije ni mogoče izstaviti do sobote. Za naš podaševac jih bo izdajal g. Mahkovec in je vse dopise za legitimacije naslavljal izključno samo nanj.

Dobili smo tudi zdravstvene liste za zdravniške preglede vseh tekmovalcev. Vsi klubi naj si po možnosti te zdravstvene liste nabavijo čim prej; ter naj puste zdravniške pregledati svoje tekmovalce. Zdravstveni listi se izdajajo samo na podaševski sejah delegatom posameznih klubov.

Službene objave ljubljanskega podaševca JSZS. (Seja u. o. dne 19. XII.). Na znanje se vzame zapisnik I redne seja u. o. JSZS SK Ilirija in TKD Atena, kakor tudi drugi vpisovci prihajajoči klubi se pozivajo, da javijo najkasneje do 29. XII. na naslov podaševca termin, kdaj naj se vrši lahkoatletsko prvenstvo za poedince

(tekmovanje je določeno za Ljubljano), dalje termin, kdaj naj se vrši drž. lahkoatletsko prvenstvo za družine in sistem, po katerem naj se vrši to prvenstvo. Na znanje se vzame ostavka gđ. Jelenčeve na mesto podpredsednice. S tem v zvezi se pozove TKD Atena, da predlaga podaševcu za to mesto drugo osebo in to najkasneje do 30. t. m. V upravni odbor se kooprira g. Pöschl Hugo. Upravni odbor je pregledal arhiv, katerega je prejel potom saveza od komisarijata, ter je ugotovil, da komisariat ni izročil razen enega dopisa SK Gorenjca 10. verif. prijavnici s 6 slikami istega kluba, zadnjega zapisnika komisarijata in prepisa blag. poročila, ničesar. Prepis blagaj, poročila je brez vseh prilog, zato se naprosi savez, da stori vse korake, da dobi v roke vse arhiv, zlasti pa vse blagajniške priloge. — Tajnik.

LZSP (službeno). Seja upravnega odbora danes ob 20. v damski sobi kavarnice Emone. Prosimo sigurne in polnoštevilne udeležbe.

ASK Primorje (centralni odbor). Danes ob 20.30 v tajništvo, nebotičnik IV., seja sanacije. Vabljeni gg. prof. Jarc, dr. Birs, Buljevič, Fabjan, Goslar, Hafner, dr. Kostl, Kopajtič, Luin, podpolkovnik Maras, Peric, Slamič, Stanko in ravn. Šetina.

SK Svoboda, Ljubljana. Danes ob 14. naprej obvezen trening. Ob 19. v zbornici

Za Dom jetičnih

Zveza protituberkuloznih lig je te dni započela v javnosti posebno akcijo za zgraditev Doma jetičnih v Ljubljani, ki naj bi bil obenem posvečen spominu blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja. Na to akcijo naj navežejo naslednji izvelek iz zanimivih in aktualnih izjavij šefa zdravilišča za tuberkulozo na Golniku dr. Neubauerja, ki je prejšnjo nedeljo predaval v Ljubljani o vprašanju jetike na deželi.

Marsikdo se bo najbrž začudil: čemu sploh borba proti tuberkulozi na deželi? Mar ni kmečko ljudstvo zdravo, neokuženo in mnogo bolj odporno proti tej bolezni, kakor delavstvo in meštani? To naziranje pa je prav tako staro kakor zmotno. Jetika je bila na kmetih vedno razširjena. Staliti se je moralo, da se poslušamo stare ljudi, čujemo o velikem številu žrtev, ki jih je ta bolezen zahtevala posebno med kmečko mladino. Kako zelo je bila ravno ta mladina podvržena obolenju za jetiko, kadar je prišla študirat v mesto, je splošno znano. Za naše oko in za naše čustvo je imela jetika v siromašnih delavskih četih pač povsem drugo značje, kakor jetika na kmetih. Tam zatohla, z ljudmi natrpana, nezadostna, temna, vlažna stanovanja in trdni, bledi, shirani ljudje, polni obupa nad svojo usodo, tu pa nagelni in rožmarini in na postelji mlado dekle, ki mu pomlad jemlje mlado življenje. Tako je imela jetika na kmetih dostikrat nekaj ožono poetičnega na sebi. Spomnite se samo Tavčarjevega »Čvetja v jeseni« in še marsikatero druge silne povesti. In vendar vsi jetiki — milijono kakor v mestih in ropa narodu cvet njegove mladine.

Ko se je začela borba proti jetiki in so navkljub prva zdravilišča v lepih gozdnatih krajih na čistem zraku, se je to zmotno naziranje še bolj ojačilo. A če si pogledamo te razmere v luči stvarne statistike, tedaj se nam izgubi zadnji dvom, da gre pri borbi proti jetiki med kmečkim ljudstvom za vprašanje ogromne važnosti za ljudsko zdravje in za narodno gospodarstvo. Jugoslavija je agrarna država. Skoraj vsa njena prebivalstva se bavi s poljedelstvom. Pa tudi med onimi desetimi milijoni obrtnikov in delavcev in med onimi štirimi odstotki trgovcev je še doberšen del taktih, ki stanujejo po vaseh in se jih tiče to vprašanje prav tako kakor kmetov samih. Statistika za l. 1933. izkazuje okrog 41.000 smrtnih primerov za jetiko v naši državi. To bi pomenilo približno 80% na 10.000 prebivalcev. Nočemo se spuščati v gorostasto nesorazmerje nasproti drugim evropskim državam, ki izkazujejo na 10 tisoč prebivalcev samo po 10, po 8, da celo po 7 smrtnih žrtev za tuberkulozo. Res je, da smo mlada država, res pa je tudi, da gre največji del teh ogromnih izgub na rovaš našega pomanjkljivega smisla za organizacijo. V resnici pa niti razmerje 80% na 10.000 za našo državo ne drži. Naša država — državstvena statistika v pogledu jetike nikakor ni točna in tudi ne more biti. Mnogo tehtnih razlogov govori za to, da je umrljivost za jetiko gibljiva pri nas umrljivost 25 na 10.000, povprečno v zadnjih petih letih pa 21 na 10.000. Kakor državna statistika, pa tudi naša ožja statistika ni popolna in po vsej priliki čaka med nami pomoči približno 10.000 za dr. tuberkulozo.

V agrarni Jugoslaviji pomeni pri enaki prekuženosti kmečkega in mestnega prebivalstva, da odpade na kmečke kraje 45.000 smrtnih žrtev na leto. V dravski banovini štejemo po zadnjih statistikah okrog 60% poljedelcev, h katerim moramo prišteti še najmanj 10% trgovcev, obrtnikov itd., ki živijo na deželi. Od teh 10.000 bolnikov z odprto tuberkulozo jih živi torej 7000 po vaseh in trgih Slovenije. Natančna statistika pa je pokazala še neko drugo, na prvi pogled nekoliko čudno dejstvo. Pretežno indrustrijski srez, kakor je n. pr. Radovljica z velikimi tovarnami na Jesenicah, ima v zadnjih petih letih povprečno 15 smrtnih žrtev za jetiko na 10.000, čisto kmečki srez, kakor je Dolnja Lendava, pa ima še danes 25 smrtnih primerov na 10.000. Jasno nam mora biti iz tega, da so najbolj okuženi med slovenskimi srezii srezii s pretežno kmečkim prebivalstvom: Dolnja Lendava, Murska Sobota, Ptuj-okolica, Brežice, Gornji grad, Novo mesto, Črnomelj in drugi. Padanja števila jetičnih, ki ga čeprav v skromni meri, opazamo zadnja leta, gre v glavnem v dobro mest. Iz tega lahko sklepamo, da se splošne življenjske razmere med delavstvom sicer niso toliko izboljšale, toda začela se je organizirani borba proti jetiki in proti drugim boleznim, ki posredno ali neposredno tudi vplivajo na razšir-

važen sestanek. Na programi so nedeljske tekme, podpore brezposelnim igralcem in družabi večer na Silvestrovo. Ob 20. seja u. o., katere se naj sigurno udeležijo vsi odborniki.

ASK Primorje. Danes ob 13.30 morajo biti vsi juniorji in subjuniorji v garderobi. Igra se handicap tekma.

Slalom klub 34. Obveščamo vse naše članstvo, da je dom na Gorjušah popolnoma dograjen, opremljen in oskrbovan. Vabimo vse članstvo kakor prijatelje kluba, da se udeležijo Silvestrovanja v novem domu. Zraven doma je tudi dograjena skakalnica. Oficielno otvoritev skakalnice in doma bomo še objavili. Vse informacije glede vožnje, doma in sličnega dobiti v klubovnem lokalu, Aleksandrova cesta 5, pritišče desno — (Damski odsek: Danes redna damska gimnastika ob 19. Po gimnastiki sestanek vseh, katere bi šle v tečaj na Gorjuše. One, ki gredo, naj po možnosti prinesejo po 30 Din za vsak dan, kolikor dni pač ostanejo v tečaju, za hrano in prenočišče.

Sneg v Julijskih Alpah. Smučarji, ki so se na Stefanovo zvečer vrnili s Kredarice poročajo: Na Kredarici je jasno, mirno vreme, 2 m snega in 20 cm prišča na trdi podlagi. Čez dan je temperatura minus 4 stopinje Celzija. Smuka je idealna. Pot iz Krme je pregažena pod Rdečo. Koča ostane popolnoma oskrbovana do 2. januarja ali po potrebi še dalje. Izgledi so za smučarje prav dobri. Z Možaklje poročajo: 60 cm snega, smuka idealna. Trening se vrši. Vsak gost dobrodošel.

vodi n. pr. preiščejo na razne bolezni okrog 20.000 vzorcev na leto. A za raziskovanje čebeljih bolezni je bakteriološka preiskava nujno potrebna, ker ni niti ene med njimi, ki bi jo lahko diagnosticirali brez mikroskopa.

V interese čebelarjev je, da vsakokrat, kadar opazijo kakšno sumljivo umiranje čebel, takoj pošljejo satje ali mrtve čebele v bakteriološko preiskavo zavodu v Ljubljano. Samo na ta način bo mogoče poiskati vse zakužene kraje in zatreti vsako kužno bolezen. Ta poziv je posebej velja tudi vsem tistim, ki vozijo svoje čebele na paze, da ne bodo svojih panjev eksponirali v zakuženih krajih, prav tako pa tudi vsem gospodarjem v pokrajinah kamor čebele dovažajo na paze. Dr. veterinarski bakteriološki zavod vrši vse preiskave brezplačno in bo lahko svoje poslanstvo opravljal v mnogo izdatnejši meri zlasti v bodoče, ko bo imel v ta namen vzorno urejen oddelek.

Prikupna proslava

Odzval sem se povabilu ter kljub hudim nallivom pohitel v nedeljo 16. t. m. na Rakovnik na akademijo, ki so jo priredili dijaki rakovniškega konvikta v proslavo ujednjenja in v spomin blagopokojnega Viteškega kralja Ureditelja. Že sam tiskani spored me je navdal z radovednostjo: na čelu državnih grb v narodnih barvah z jugoslovensko trobojnico, nato kot geslo pomembne Krekove besede: »Vi vsi, ki ste seme izkruvavega naroda, mislite samo na to, kako boste posvetili vse svoje sile in moči združeni jugoslovilce! Tudi po vsebini sporeda sem domneval kaj dobrega; saj sem že mnogo ališal o podobnih prireditvah na Rakovniku, ali tako globoke in prečiščevalne domovinske ljubezni, ki je vela iz vseh točk sporeda, nisem pričakoval. Vsa čast zavodu, ki tako resno pojmuje nacionalno vzgojo poverjene mu mladine.

Namesto uvodnega govora je bil pod naslovom »Sveto služimo sveti domovini« prizor iz šole, kjer učenci na podlagi predavanja nekega učenca o županičevu Dumi pridejo do sklepa, da mora biti ljubezen do domovine sveta, nesebična in požrtvovalna. Končno priprone na sliko blagopokojnega kralja Aleksandra, ta vzvišen simbol požrtvovalne domovinske ljubezni, jugoslovensko trobojnico.

V prizoru »Na Bledu« se pojavi na odru učenec v goreniški narodni noši in poziva blejski zvon, naj le joče, ko je za vedno izgubil tako odličnega gosta, ki ga ne bo nikoli več veselo pozdravil. Nenaodoma se stemni. Z druge strani odra se pojavi v temi senca — kralja Aleksandra. S prečiščevalnim glasom zatrdi, da jugoslovenski kralj ni umrl, da sploh ne more umreti, živi med svojim narodom, se pojavlja sedaj tu, sedaj tam in podžiga narod k ljubezni do domovine. Pravi, kako se je sestal s kraljevičem Markom in kosovski mi junaki, ki so ga burno pozdravili, ker je izvršil ogromno delo, ko je združil Jugoslovane v eno nerazdružno celoto.

Neosvojbenim bratom so bile posvečene »Zalostinke preroka Jeremije«, kjer židje v suženstvu silno žalujejo zaradi podjarmljene domovine. Isto misel je izražala posrečena skupina treh uencev, ki so deklarirali 3 Resmanove pesmice »Tercet z onstran meja:« Povejte ve planine, Vrblco in Koroško pesem.

Eden izmed klerikov, čeh po rojstvu, je proslavljal v češkem jeziku kralja Aleksandra kot najmočnejšo osebnost v češko-jugoslovenski zvezi, drugi, Slovak, je govoril slovaški: Kaker Čehi in Slovaki romajo na gomilo svojega narodnega junaka Stepaneka, tako naj romajo tudi jugoslovani na Oplenca, da se tam napajajo in krepe v domovinski ljubezni.

Orkester je zaigral stolcevo »Osvobodjenje« in odloček iz Zajčeve opere »Zrinjske«, pevski zbor pa je zapel zelo učinkovito »iz bratskog zagrljaja« z besedilom, prikrojenim novim razmeram, in še Juvancovo »Slovansko«.

Melodramatični prizor »Majka je zaplakala« je obsegal pet slik: 1. odhod ladje z Nj. Vel. kraljem Aleksandrom iz Jugoslavije v Francijo; 2. pričakovanje francoskega naroda, da dostojno sprejme voditelja jugoslov. naroda in kralja miru; 3. narod zama za katastrofo, ki ji sledi žalovanje našega in francoskega naroda; 4. ladja se tužna vrača z mrtvim kraljem; 5. Vstani, Jugoslavija, imaš novega kralja! Simbolične slike na odru je spremljala odgovarjajoča glasba in petje pred ordom. Končala se je z državno himno, ko se je pojavila pod sliko blagopokojnega kralja Aleksandra ožarjena slika kralja Petra II. Prof. Rač.

Iz življenja na deželi

Iz Ptuja

j— Božični prazniki so pri nas minili v najlepšem miru. Polnočnice v obeh cerkvah so bile dobro obiskane. Kvartet ptujске mestne godbe pa je na sveti večer ob polnoči na mestnem stolpu sviral božične komade. Smučarji so zaman čakali snega.

j— Božičnica ptujskih mestnih revežev in brezposelnih, Letos se je ptujska mestna občina spomnila poleg mestnih revežev tudi brezposelnih. Na sveti večer je bilo obdarovanih 55 mestnih revežev in drugih siromakov v hiralnici z veliko štruko belega kruha ter drugimi živili ter z enomesecno podporo v gotovini. Poleg tega je obdarovala 60 brezposelnih z živili v vrednosti za vsakega do 75 Din.

j— Društvo jugoslovenskih akademikov vabi na svoje debatne večere v Mladiko, II. nadstropje. Začetek točno ob 20. Poročali bodo: 29. t. m. tov. Salamon: Medicina včeraj, danes, jutri; 3. januarja: učitelj: Jurančič: Zadrugarstvo v južni Srbiji; 6. januarja: dr. Kovačič: Akademiki in Sokolstvo; 12. januarja: Literarni večer: Anton Ingolič, Edvard Kobet, Miško Kranjec, Franc Onič, Janez Potrč in Alojz Remec.

j— Lovski tatovi se pojavljajo vzdolž Drave od Ptuja do Markovec in so uničili še ono malo število fazanov, kar so jih pustile poudenjen in druge vremenske neizgode. Pred lovskimi tatovi pa tudi niso varni čolni, ki jih imajo posamezni posestniki priključene ob Dravi in jih rabijo za prevoz čez Dravo. V noči na 19. tega meseca je bila v mestnem lovišču prava kanonada na fazane. Ob tej priliki so lovski tatovi tudi odpejali čolne posestniku Karlu Föllnerju iz Budine, posestniku Jožetu Zemljiču iz Zabovcev, njegovemu bratu Janezu Zemljiču in Čehu Mihi iz Spuhlje. Med tem ko je Čeh svoj čoln našel, so ostali posestniki zaman iskali svoje čolne vzdolž Drave do Borla.

j— Kino bo prečevalj v soboto ob 20. in nedeljo ob pol 19 in pol 21. uri zabav-

ni film »HŠ polka« z Ani Ondro in Otom Walburgom. Dodatek kulturni film in Foxov tednik.

★
DOL PRI LJUBLJANI. Na pobudo šolskega upravitelja g. Einspielerja smo tudi v Dolu sadili 23. t. m. spominsko lipo, ki naj vedno spominja nas in naše potomce na mučeniško smrt Viteškega kralja in na nastop vlade Nj. Vel. kralja Petra II. Slovesnosti so se udeležili vsa šolska mladina, predstavniki lokalnih oblastev in organizacij ter mnogostevilno občinstvo. Spored je bil zelo pester: govori, deklaracije šolske mladine, ki jih je priučila učiteljica g. Einspielerjeva, katere je oskrbelala tudi primerno okrasitev mlajev, in petje, nastopil pa je prvič tudi tamburaški zbor sokolskega društva v Dolu, ki je zaigral za uvod državno himno. Lipo smo vsadili na vidnem, z mlaji okrašenem mestu pred cerkvijo. Govorili so g. predsednik občine, o splošnem pomenu sajenja slovenske lipe je govoril učitelj g. Andolišek. Med sporedom je g. šolski upravitelj položil h koreninam lipe žaro s spominskim listom, ki so ga podpisale vse javne in zasebne korporacije in organizacije. Zelo učinkovit govor je imel organizator slovesnosti sam, ki je v kratkem poudarjal pomen in važnost saditve spominske lipe. Zaključil je svoj govor s pozivom na občane, naj čuvajo »Spominsko lipo« kot največjo nacionalno svetinjo. Njegovim vzlikom se je pridružila vsa množica. Slovesnost se je zaključila s himno, ki jo je zapela šolska mladina.

LESKOVEC V HALOZAH. Dne 23. tega meseca se je vršil pri nas javen političen shod. Gostilniški prostori g. Vrege so bili nabit polni. Shodu je predsedoval šolski upravitelj g. Vobič Čiril, ki je v uvodu pozdravil sreskega načelnika g. dr. Bratino, narodnega poslanca g. Lovra Petrovarja in sreskega tajnika g. dr. Ivana Fervca, obžaloval tragično smrt našega velikega kralja in nato dal besedo narodnemu poslancu, ki je v enournem govoru orisal notranji in zunanji politični položaj, pri čemer se je dotaknil tudi vseh aktualnih gospodarskih vprašanj. Ljudstvo je z zanimanjem sledilo izvajanjem ter izreklo g. poslancu zahvalo in popolno zaupanje. Na razna vprašanja je dal g. poslanec zadovoljiva pojasnila. Zlasti so se zanimali ljudje za nabavo modre galice, ki dela že zdaj Halozanom velike skrbi, saj je znano, da morajo vinogradi, od katerih se ljudstvo v Halozah živi, propasti, ako ne bo pravočasne pomoči.

NARODNO GLEDALIŠČE U

REPERTOAR

DRAMA.

Začetek ob 20.

Petek, 28.: Zaljubljeni ostali. Sreda.

Sobota, 29.: Matiček se ženi. B.

OPERA.

Začetek ob 20.

Petek, 28.: Izgubljeni valček. Cetrtek.

Sobota, 29.: Štirje grobani. C.

★

Dravi se pejo Stolcevo opereta »Izgubljeni valček« za red Cetrtek. Prikupna godba z lepimi šlagerji in zabavno dejanje, prepleteno z liriko in komiko ustvarja prisojno spevolgro, ki je za srce in prinaša obilo smeha. Zasedba premierska. Dirigira g. Anton Nefat, režiser g. Ciril Debevec.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.15.

Nedelja, 30.: Hčerki njene ekscelence.

Torek, 1. januarja: Hčerki njene ekscelence. Zadržni.

★

»Hčerki njene ekscelence«, zabavno in duhovito veseligrlo ponove na splošno željo zadržni v sezoni v Sentjakobskem gledališču v nedeljo 30. t. m. in v torek na novega leta dan ob 20.15. Igra je dosegla pri vseh dosedanjih uprizoritvah velik uspeh. Pri predstavi sodeluje ves ansambl odra. Ker je bila tudi zadnja predstava razprodana, naj kupi občinstvo vstopnice že v predprijavi od nedelje dalje. Kdor se hoče dve uri dobro zabavati, naj poseti predstav.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Petek, 28.: Zaprti.

Sobota, 29.: Idealen soprog. Znatno znižane cene od 15 do 2 Din. Zadržni v sezoni.

Nedelja, 30. ob 15.: Carjevič. Znižane cene.

— Ob 20.: Izgubljeni valček.

★

Wildcevo komedijo »Idealen soprog« odlikuje duhovito pisano in vse do konca napeto dejanje, ki splošno ugaja. Režija je Skrbniškova, glavne vloge igrajo Starčeva, Severjava, Grom, Skrbnišek in Furjan. Najcenejši sedež velja le 4 Din.

Falova opereta »Stambulski rožak« je muzikalno krasna, vsebinsko pa nad vse zabavna. Lani je razen »Viljice« z Montmartrac dosegla največji uspeh. Režija je Harastovičeva, v večjih ulogah nastopijo Udočičeva, Barbičeva, Sancin, Harastovič, Gorinšek in Rasberger. Kdor kupi pri tej predstavi sedež, prejme listek s številko ter bodo na Silvestrovo o polnoči izrežali eno številko. Na kogar pade ta številka, prejme mladega, živega prašička za novoletno darilo.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomalo 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost — 0—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. — Temperatura: prve številke pomenijo, najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

27. decembra
Ljubljana 7, 764.1, 1.4, 82, NI, 10, —, —; Ljubljana 14, 763.7, 2.8, 70, NE1, 10, —; Maribor 7, 763.5, 2.0, 80, W1, 0, —; Zagreb 7, 764.4, 2.0, 90, ESE3, 10, —; Beograd 7, 765.2, 0.0, 90, ESE1, 4, —; Sarajevo 7, 766.8, —4.0, 90, 0, 0, —; Skopje 7, 765.2, 2.0, 80, SE3, 10, —; Kumbor 7, 762.4, 8.0, 70, NE2, 6, —; Split 7, 762.5, 5.0, 60, NE2, 7, —; Rog. Slatina 7, 1.0, 73, SE1, 10, —; Temperatura: Ljubljana 3.0, 1.0; Maribor 4.0, 2.0; Zagreb 4.0, 2.0; Beograd 4.0, —1.0; Sarajevo 3.0, —5.0; Skopje 11.0, 2.0; Kumbor 13.0, 6.0; Split 9.0, 4.0; Rab 9.0; Rog. Slatina 2.0, 1.0.

Marcello Tinsayre

Upornica

Roman

Zdaj je skoraj nista več spoznala, tolikanj jo je izpreminjala noč, letni čas in nenavadna, nenaravna svetloba.

In mahoma je obšlo Noëla čustvo minulega časa — dveh mesecev. Že je bil pred durni september, ki bo izpremenil barvo neba in obraze vrtov. Dih jeseni se bo dotaknil reči in duš.

Začutil je, da se nocoj, v tej sobi, s tem poslednjim avgustovim večerom, končava tudi najbolj razgibano obdobje njegovega življenja, tisto, ki je bilo najbolj bogato z dogodki.

»Ali ne veš,« je dejal, »da se nama med rokami osiplje najino lepo ljubezensko poletje, kakor roža, ko nam je dala svoj vonj, ki ga ne bova nikoli več dihalava?... Ali ti ga ni žal?... Kadar se vrnem iz Lussignana, bodo dnevi že krajši in večeri hladnejši... In tedaj se pričnejo časi zaupnega besedovanja ob kamini... Skupaj bova delala... Izza moje rame boš brala strahovito dolgočasne reči, ki jih bom pisal... Časih mi boš kraj svetlovala... Tako prijetno nama bo... In potem pride nova pomlad in novo poletje... A chevreuskih dni ne bova uživala nikoli več...«

Nežno, še nežneje kakor po navadi, jo je poljubil na lase:

»Jozana — nocoj — je še poletni čas...«

Skoraj upirala se je, ko jo je objel, in skoraj nerada mu je vračala poljube.

»Kaj ti je?« jo je vprašal. »Ali sem ti nadležen? Utrujena si... Se nikoli te nisem videl takšne...«

»O, moj Noël...«

97

Zajokala je in se ga oklenila, kakor da bi lekala vavetra...

»Poslušaj... Nisem ti hotela povedati... a ko si me privil na svoje srce, sem začutila, da ti ne morem ničesar prikriti... Preveč sem se navadila, da ti vse zaupam: vsaka najmanjša skrivnost me teži! O, prijatelj, če bi vedel...«

»Kaj pa?«

»Nisem ti hotela povedati... Bala sem se... zaradi otroka... Spominjala sem se najinega nedavnega razgovora... In mislila sem, da imam pravico in celo dolžnost, da ne storim tvoje skrbi še večje... in tebe še bolj zagrenjenega proti Claudeu...«

»Kaj pa je? Govori razumljiveje,« je vzklil Noël. »Kaj si mi hotela prikriti?«

»On — je prišel...«

»Kdo?«

»Maurice Nattier...«

Izrekla je bila ime, ker ji je bilo na jeziku. Noël je ponovil:

»Maurice Nat...«

In zdajci je uganil:

»To je... prejšnji?...«

»Da... je polglasno zastokala Jozana. Noël se je vzravnal. Oklenila se ga je. Nič več ni tarnala, nič več jokala, a Noël je čutil krčeviti pritisk njenih rok, ki so ga objemale in topli dih njenega solznega obraza, ki se je privijal k njegovemu vratu. S hitro kretnjo se ji je izvil.

»Ali si govorila z njim?«

V polmraku sta sedela vstric na robu postelje. V višnjevkastem, migljajočem odsevu je Jozana videla njegov obraz — bil je blede kakor smrt... Že nekoč, tisti večer, ko je opravila svojo strašno izpoved, je bila Jozana videla ta prestrašeni izraz, ta srepi, ogorčeni pogled, te brezkrvne ustnice...

»Noël... Noël je zavpila. »Nisem govorila z njim in tudi ne bom... Včeraj, ko mene ni bilo, je prišel v uredništvo... Danes sem našla njegovo vizitko... To je vse... verjamim mi... prišežen ti... Ali mi verjameš? Reci, da mi verjameš?«

»Prišel je... Ta predrznost!... In zakaj?... Kaj je hotel od tebe?«

»Ne vem...«

»Prav nič ne slutiš?... Res ne?«

»Niti malo ne!... Ne vem!...«

Krčeviti izraz je izginil z Noëlova obličja.

»Torej je tvoj trdni namen, da ga ne sprejmeš? Naročila si tako?... Da... Upam, da nimaš temu gospodu ničesar povedati in ne želiš ničesar slišati od njega...«

»Ničesar... Kar miren bodi!«

»Saj vidiš, da sem miren... Ne razburjam se... Popolnoma pametno govorim s teboj... To pot ne boš mogla reči, da sem ti nevhvaležen za tvojo odkritosrčnost... Ničesar se nama ni bati... Lahko se zanesova drug na drugega...«

Noël je bil miren, ker je hotel biti miren, a vendar so zveneli v njegovih besedah razburjeni odmevi...

»Zakaj,« je nadaljeval, »zakaj mi nisi takoj povedala tega prijetljaja, ki se ni zgodil po tvoji krivdi?... In te solze, ta strah?... Prestrašila si me... Ko bi bilo toliko bolj preprosto, da bi mi bila povedala takoj ob svojem prihodu...«

»Tako preprosto?... Ali Noël, spomni se strašnih prizorov, ki sva jih imela vsakokrat, kadar se ti je zadelo, da me obhaja spomin!... Spomni se najinega razgovora pred Armenonvillskim paviljonom... Že najmanjši namig o preteklosti te stori besnega!... Da, bala sem se te, strašno sem se te bala!«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in tenitive se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasni se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le. če zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor priložite **Din 3.—** v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pismo obnem s naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun. Ljubljana št. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je nasiljavati na: Oglasni oddelak „Jutra“, Ljubljana.

Službe išče

Beseda 50 par, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Natakar
35 let, januarjem službo v restavraciji ali kavarni. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.
35595-2

Fant
25 let star, vojašine prost in zmožen kavlje, želi službo službo. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod značko »15594«.
35594-3

Sivilja
Iščo službo v Ljubljani. — Gre tudi k strankam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.
35592-2

Službo dobi
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pošteno dekle
prijatelje in znance, ki dobro kupa in tudi dobro opravlja vsa druga hišna dela, sprejemajo. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.
35593-4

Mlado dekle
dobi službo za majhno pomoč v trgovini. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.
35590-4

Knjigovodja (injo)
z večletno prakso v knjigovodstvu in dopisovanju, absolventa (injo) trg. šole, zmoško osebo, ne nad 35 let, z lepo, prijetno pisavo, s perfektnim znanjem slovenskega jezika, hrvaške in nemške stenoigrafije ter strojepljenja, zanesljivo in marljivo moč, večjo modernega knjigovodstva — iščemo za tovrstno pisarno v Mariboru. Iskrpne, lastnorodne pisane ponudbe z navedbo plače in referencami prosimo na naslov: »Publicitas«, Zagreb, Illica št. 9, pod značko »Knjigovodja T. 23«. 35592-1

Praktikanta (injo)
absolventa (injo) trg. šole, s nekoliko pisarniške prakse, s perfektnim znanjem slovenskega jezika, hrvaške in nemške stenoigrafije ter strojepljenja, zanesljivo in marljivo moč, večjo modernega knjigovodstva — iščemo za tovrstno pisarno v Mariboru. Iskrpne, lastnorodne pisane ponudbe z navedbo plače in referencami prosimo na naslov: »Publicitas«, Zagreb, Illica št. 9, pod značko »Knjigovodja T. 23«. 35592-1

G. Th. Rotman:

Vožnja s kolesom in njene posledice

Oče so jima je zasmejal. »S takimi neumnimi otroki je res križi!« je dejal. »Bratci morata, z rokami in nogami zlezita dol, da vama pokažem, kako je treba!«

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

Kontoristinja

z večletno pisarniško prakso, s hrvaško in nemško korespondenco (tudi cirilico), s znanjem hrvaške in po možnosti tudi nemške stenoigrafije, spretno strojepljenje, iščemo za tovrstno pisarno v Mariboru. Lastnorodne pisane ponudbe z navedbo plače pod značko »Vornika pisarna T. 23« na »Publicitas« d. d., Zagreb, Illica 9. 35591-1

Knjigovodnja
dobro izbrano sprejemno takoj. Ponudbe na: »Sala«, Ljubljana, Gradišče št. 17. 35597-2

Radio
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio
triletno, na električni tok, 150 voltov, ugodno prodam. Vprašati dnevno med 6. in 7. uro. Golob, Copena ulica 21. 35592-9

Kupim
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parni kotli
nov ali rabljen, od 8-10 m ogrevalno površino, razb. — Pogodbe s opisom prosim na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Kotli«. 35594-7

Več steklenih stelaž
kupim za detajlno trgovino. Ponudbe na: »Sala«, Ljubljana, Gradišče št. 17. 35592-7

Prodaj
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pumparice
soprijetni, oblike, perilo itd. najceneje pri tržnici Presker, Sv. Petra c. 14. 35593-6

Nogavice, rokavice,
damske perilo, kravate itd. od danes naprej 15% popusta od reklamnih cen v izloži. — Nogavice »Bemberg«, Miklošičeva cesta 14. 35592-6

3 stelaže in 3 prodajniške mize
za manufakture — in blagajne (Sitzkassa) po zelo ugodni ceni prodam. Poslednja daje Avgust Krizan v Celju, Askerčeva št. 5. 35592-4

G. Th. Rotman:

Vožnja s kolesom in njene posledice

Oče so jima je zasmejal. »S takimi neumnimi otroki je res križi!« je dejal. »Bratci morata, z rokami in nogami zlezita dol, da vama pokažem, kako je treba!«

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

19

Smučki in sanke

od najcenejših do najfinjših, v največji izbiri tudi izdelovalca M. FAJFER, Ljubljana, Trnovska ulica št. 25 — telefon 34-10. 35597-6

Posest

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parno žago
novostrojeno, opremljeno s prvotnimi stroji, tik tolesniške postaje v večjem mestu Borne, veliki kompleks odličnih bukovič, plavk in borovih gozdov v oddaljenosti 8-10 km, prodam radi rodnosti razmer. Vsi pogoji za siguran uspeh. Resni kupci dobijo naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35595-30

Stavbno parcelo
kupim ob Tyrševi (Dunjski) cesti proti takojšnjemu plačilu s hranilnimi knjižnicami. Mostne kranjnice v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Parcela 1006«. 35595-30

Vrednote
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato
kupim po najvišji ceni. ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3. 35594-7

Oblačila
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Moške srajce
največje širine in sportne, krasne modne, cefir in poplin, bele, mehke in trde, spodnje hlače, trikotnice in pletenice, veliko izbira kravat, modri F. L. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28. 35593-28

Lokali
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski lokal
v strogem centru Ljubljane, izjemno točki blizu glavnega kolodvora, primerno za vsako obrt, takoj oddam po ugodni ceni. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35597-19

Pridelki
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vina
prvovrstna, črna in bela, vam udi s praznično po ugodni ceni, le postaviti na dan od 50 litrov naprej.

Belokranjska klet
Ljubljana VII. Gaslika ul. št. 2. 35593-33

Kapital
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Knjižice
Ljubljanske kreditne banke s manjšim zneskom, kupim. Ponudbe na naslov: Jelen, Celje, Glavni trg št. 9. 35597-16

Bančne vl. knjižice
kupujemo, prodajamo, lom bardiemo najkvalitetnejše, — Ispisane takoj v gotovini. Posredni zavod d. d. Za prod. Priloge št. 6/II. Tel. int. 36-38. Za odgovor priložiti 3 Din v znamkah. — Gen. zastopstvo za Ljubljano in dravsko banovino Menjalnica, Frantar, Ljubljana, Tyrševa (Dunjska) cesta št. 2. 35592-16

Hranilno knjižico

Ljubljanske mestne hranilnice s vlogo ca. 47.000 Din, prodam najboljšemu ponudniku. — Ponudbe na področju »Jutra« v Celju pod značko »Vloga«. 35594-16

Posredujem denar

vseh denarnih zavodov na hranilne knjižice Rudolf Zore, Ljubljana, Gladišča 12, telefon 38-10. 35597-06

Vlogo

Ljubljanske kreditne banke do 100.000 Din kupim. Ponudbe z navedbo cene pod »Gotovina — vloga« na oglasni oddelku »Jutra«. 35594-36

Stanovanje

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje
parketirano, s kopalnico, oddam s 1. januarjem. Trnovo, Kolesarjeva št. 31. 35595-31

Enosob. stanovanje
prijetno, za 300 Din mesečno takoj oddamo pri stari cerkvi v Šiški — Jugotica. 35597-31

Štirisob. stanovanje
parketirano, v bližini Triglavskega jezera, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35590-31

Lepo sobo
opremljeno, s soprobo kopalnice oddam takoj v najlepšem centru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35594-31

Lepo sobo
opremljeno, s soprobo kopalnice oddam takoj v najlepšem centru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35594-31

Mlada pisca
volje pismo, se je zatekla. Najditej vne je proti nagradi vrne: Acetto, Trnovski pristan 14. 35597-37

Starši. stanovanje
parketirano, v bližini Triglavskega jezera, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35590-31

Lepo sobo
opremljeno, s soprobo kopalnice oddam takoj v najlepšem centru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35594-31

Lepo sobo
opremljeno, s soprobo kopalnice oddam takoj v najlepšem centru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35594-31

Mlada pisca
volje pismo, se je zatekla. Najditej vne je proti nagradi vrne: Acetto, Trnovski pristan 14. 35597-37

Starši. stanovanje
parketirano, v bližini Triglavskega jezera, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35590-31

Lepo sobo
opremljeno, s soprobo kopalnice oddam takoj v najlepšem centru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35594-31

Lepo sobo
opremljeno, s soprobo kopalnice oddam takoj v najlepšem centru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35594-31

Mlada pisca
volje pismo, se je zatekla. Najditej vne je proti nagradi vrne: Acetto, Trnovski pristan 14. 35597-37

Starši. stanovanje
parketirano, v bližini Triglavskega jezera, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35590-31

Lepo sobo
opremljeno, s soprobo kopalnice oddam takoj v najlepšem centru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35594-31

Lepo sobo
opremljeno, s soprobo kopalnice oddam takoj v najlepšem centru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 35594-31

Mlada pisca
volje pismo, se je zatekla. Najditej vne je proti nagradi vrne: Acetto, Trnovski pristan 14. 35597-37